

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

O INVAZIE SOVIETICĂ ÎN ROMÂNIA AR FI UN ACT UMANITAR

Trimiterea de trupe în Panama a accentuat imaginea de agresor a Unchiului Sam. Senatorii și kongresmanii care s-au grăbit să apară la televizor, ca să îl laude pe președintele Bush, încercu din răspunde să explice că trupele nu fuseseră trimise ca să îl doboare pe generalul Manuel Noriega, ci ca să „apere viețile și proprietatea americană” sau pentru „a ne conserva drepturile”, scria Jeff Greenfield în publicația americană Chicago Sun-Times.

Sunt oare singurul care a încercat un sentiment de neliniște în fața acestui pas prudent? Sunt oare singurul care - spre surprinderea mea - speră ca președintele să trimită 30.000 de trupe care să îl ia pe sus pe Noriega și să îl scoată de la putere? Nu cred.

Dar, desigur, problema este istoria. În cursul primelor șapte decenii ale secolului XX, „colosul nord-american” a trimis atât de des trupe în America Centrală și de Sud, încât națiunile din America Latină manifestă o justificată reacție viscerală cu privire la orice semn că armata SUA i-ar avea în vizor.

Dar acesta nu este finalul poveștii. Chiar și cu aceste antecedente, există situații în care intervenția americană nu a atras opoziția tuturor asupra Washingtonului. În 1983, când extremiștii din Grenada l-au asasinat pe primul ministru Maurice Bishop, Statele Unite au organizat o invazie multilaterală, camuflată în spatele paravanului de trupe militare gigant, cum sunt cele ale Republicii Dominicane. Însă nici măcar Fidel Castro nu a putut să conteste intervenția; în discursul său de „atac” asupra Washingtonului, Castro a alocat mai mult timp denunțării asasinilor, decât atacării lui Ronald Reagan. Dar simplul fapt că președintele în exil al statului Panama a cerut Sta-

Presă americană a profitat de abuzurile dictatorului panamez Manuel Noriega, pentru a trimite săgeți împotriva regimului de la București. FOTO: Angel Murillo/APP/MEDIAFAX

telor Unite să îl dea pe Noriega jos a dat Washingtonului un pretext.

Poate fi luat totuși vreo decizie diplomatică curajoasă, neîngrădită de constrângerile politice? Cred că se poate. Cred că este nevoie de un soi de înțelegere cu Uniunea Sovietică, potrivit căreia, în anumite circumstanțe, unei mari puteri să îi fie permis să intervină asupra regimurilor țării vecine.

Spre exemplu, România, aflată sub regimul dictatorial al lui Nicolae Ceaușescu, coboară înspre barbarism: sate întregi sunt demolate și sătenii sunt obligați să se mute în centre urbane, mănecarea și căl-

dura sunt raționalizate, toate acestea creând un regim al terorii. În contrast cu intervențiile precedente ale sovieticilor, îndreptate spre a reprima mișcările de eliberare, o invazie sovietică în România pentru a o elibera de despotism ar fi un act umanitar.

Nu am putea fi de acord cu un asemenea act, în schimbul sprijinului sovietic pentru o intervenție prodemocratică în Panama?

Ar putea fi începutul unui curent: de exemplu, poate că am fi dispuși să tolerăm intervenția Moscovei în regimurile sângeroase din Siria și Irak, dacă aceasta nu s-ar

opune încercării Statelor Unite de a înlătura regimul corupt din Mexic.

Ridicol? Câte vieți ar fi fost cruțate dacă o asemenea atitudine ar fi fost luată în Cambodgia, acum 13 ani, sau în Etiopia, acum cinci ani?

Știu, este o întoarcere revoltătoare la neocolonialism, la politica băteii, care nu se mai practică de mult. Dar care sunt consecințele acestei nobile abordări de neintervenționism? Foamete, lipsuri, teroare și disperare.

InfoMina

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

România cere membrilor Pactului de la Varșovia să ia măsuri împotriva „atitudinii ostile” a Ungariei

România a solicitat o întrunire extraordinară a membrilor Pactului de la Varșovia pentru a discuta în legătură cu „atitudinea ostilă” a Budapestei față de regimul lui Nicolae Ceaușescu, scria publicația spaniolă El País la 15 mai 1989. Relațiile dintre România și Ungaria, aliate în Pactul de la Varșovia și vecine, sunt practic paralizate din cauza presiunii exercitate de statul român asupra minorității maghiare și din cauza majorelor divergențe ideologice.

Schimbarea sistemului comunist clasic din Ungaria a dus la conflicte grave cu unii dintre vecinii săi care sunt reticenti în fața perspectivei

de democratizare. Radioul maghiar, care este recepționat și în România, respectă libertatea de exprimare, iar interviul cu Alexander Dubcek, liderul primăverii de la Praga, difuzat de televiziunea maghiară cu câteva zile în urmă, a provocat atacuri dure din partea presei cehoslovace. Acuzațiile României și cererea de luare de măsuri au avut loc după ce Ungaria a lansat o serie de atacuri dure la adresa României în cadrul Forumului CSCE pe tema accesului la informație, care s-a încheiat la data de 12 mai la Londra.

Această poziție este diametral opusă față de pozițiile anterioare ale Bucureștiului. România

a fost singura țară membră a Pactului de la Varșovia care s-a împotrivit intervenției în Cehoslovacia din 1968.

Surse de la București dau semnale că regimul dorește ca alianța socialistă să pună în discuție inițiativa de democratizare din Ungaria, pe care o consideră a fi antisocialistă, și, de asemenea, să analizeze riscurile pe care le implică pentru întregul bloc socialist. Reuniunea extraordinară se va ține chiar înainte de întrunirea țărilor Pactului de la Varșovia, care se organizează în mod obișnuit la 7 și la 8 iulie.

(Continuare în pag. a IV-a)

JURNALUL ZILEI

În 1989, România era criticată în mai toate marile capitale. Trecuse și epoca vizitelor făcute la București de înalți oficiali din lumea civilizată. Nicolae Ceaușescu primea și era primit acum de lideri și demnitari din „lumea a treia”. Încercând, probabil, să compenseze prin cantitate ceea ce se pierduse la calitate, presa de la București scria despre toți oficialii primiiți de Ceaușescu, indiferent că erau șefi de stat, miniștri, miniștri adjuncți sau reprezentanți de rang mai mare sau mai mic ai unor partide.

Dah Ould Cheika, ministrul pescuitului din Mauritania, primit de Ceaușescu

La 15 mai, Republica Islamică Mauritania trimisese în România pe Dah Ould Cheika, ministrul pescuitului și

economiei maritime. Anunțând că Nicolae Ceaușescu l-a primit pe oaspetele african, Scînteia scria sec și impresionant, într-o limbă de lemn numai bună de întreținut echivocul. „În cadrul întrevederii au fost abordate probleme ale dezvoltării relațiilor dintre România și Mauritania”. De obicei nu se dădeau detalii legate de substanța relației bilaterale - ce interese avea România în țara natală a oaspetelui și ce așteptări avea acesta de la partea romană. Bunăoară, în aprecierea calității relațiilor cu o anumită țară, volumul relațiilor comerciale este considerat un indicator relevant. De aflat ce și cât le vindeam noi africanilor, ori cumpăram de la ei, rămâne în sarcina viitorului. Relațiile diplomatice între cele două state fuseseră stabilite în 1965, Bucureștiul a deschis o ambasadă și a acreditat un ambasador rezident la Nouakchott în 1972.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN BANCOTECA „EPOCI DE AUR”

Pe teren, cu nea Florică

Au circulat ani de-a rândul felurite istorisiri avându-l ca erou pe Florea Ceaușescu („nea Florică”), fratele conducătorului suprem, ziarist la Scînteia.

În realitate, omul era de mult bun-simț, modest și săritor, gata ori de câte ori îi stătea în putere să își ajute colegii. Când am scris „ori de câte ori îi stătea în putere” m-am gândit la faptul că, după câte vorbea gura lumii, nea Florică nu se afla în cele mai teribile grații ale familiei conducătoare. Nu făcea însă caz de lucrul asta, așa după cum nici aere de „os domnesc” nu își dădea. În schimb, consimțea, fără multă vorbărie, să se ducă pe teren, la anchete „cu probleme”, știind foarte bine că nimeni dintre stabili locali sau centrali nu va îndrăzni să îi sufle în ciorbă, să îl contracțieze sau, mai rău, să îi ceară să închidă ochii la mișmașuri. Mai ales sub pretextul atât de des folosit în „leopădă”: „Să nu scriem despre chestii de-astea, ca să nu îl supărăm pe Tovarășul!”

Așa se face că, la o documentare într-un județ al țării unde erau și „unele probleme”, dar și dotări de protocol mai aparte, într-o brigadă a Scînteii (termen încetățenit al pre-

sei vremii), care trebuia să analizeze la fața locului, a fost cooptat și nea Florică. Brigada cu pricina era condusă de însuși șeful secției, „Viață de partid” a ziarului, Constantin Moraru, zis „Jo”, băiat sufletist și cu un foarte dezvoltat simț al umorului. (Profit de ocazie spre a spune pe șleau un lucru: nu toți cei care au lucrat în presa acelor ani au fost, neapărat, niște violatori de conștiințe. Pur și simplu, au fost oameni reali, cu plusurile și cu minusurile lor, care s-au aflat în situații reale, cu binele și cu răul lor!)

S-a deplasat, așadar, brigada Scînteii la fața locului, a analizat cu spirit de răspundere și cu înaltă exigență revoluționară situațiile semnalate și, bineînțeles, a tras toate concluziile ce se impuneau. După care, niște organe locale au socotit că este necesar să răspundă ajutorului principal pe care tovarășii de la organul central de presă al partidului l-au acordat, cu o masă frugală și justă. Odată încheiată masa tovarășească, convivii s-au despărțit, fiecare apucând-o pe potecile lui. Care poteci, după un asemenea festin tovarășesc, erau ceva mai întortocheate și mai șovăielnice. Mai cu seamă

potecile pe care o apucase ARO-ul din dotarea Scînteii.

Faptele nu puteau trece neobservate de un tovarăș militan, vigilent și treaz, mereu la datorie. Numai că, ce să vezi?, ARO-ul ăla, parcă de-al naibii, nu voia să tragă pe dreapta și se tot foșia. Vigilent nevoit-mare, tovarășul de la Militie s-a aburcat pe motocicletă din dotare și s-a luat după fugari. Într-un târziu, plictisiiți, probabil, să se mai hărțonească pe cele potecute cu „organul de Militie”, „scânteietorii” au tras pe dreapta. Nu înainte însă, de a opera o mică modificare: l-au așezat pe nea Florică pe scaunul șoferului, ba i-au pus și o pereche de ochelari negri, uite-așa, ca să fie mai important!

Agentul s-a proptit bine pe cele două picioare din dotare și le-a cerut pe ton imperativ actele la control.

- Tovule dragă - l-a luat ju cu binisorul - noi suntem de la Scînteia, am fost la voi în județ, într-o acțiune de control și acum suntem grăbiți să ajungem la redacție, să scriem articolul care trebuie să apară chiar în ziarul de mâine.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

15 mai (Luni)
Soarele a răsărit la 5:47, a apus la 20:37
Luna a răsărit la 16:34, a apus la 3:32
Sărbătoare creștină:
Cuv. Pahomie cel Mare; Sf. Ier. Ahilie al Larișiei

S-a întâmplat la

15 mai 1989

• Doi marinari au fost ucși de o explozie urmată de incendiu, ce s-a produs în sala de mașini a portavionului „America”, plecat din Portul Norfolk (statul Virginia) în misiune în Mediterană și Oceanul Indian - a anunțat Marina Militară a SUA. Incendiuul a putut fi stins înainte de a se înregistra noi victime sau pagube, nava continuându-și drumul. Nu se cunoșteau cauzele accidentului, care a survenit pe când portavionul se afla în partea de vest a Oceanului Atlantic.

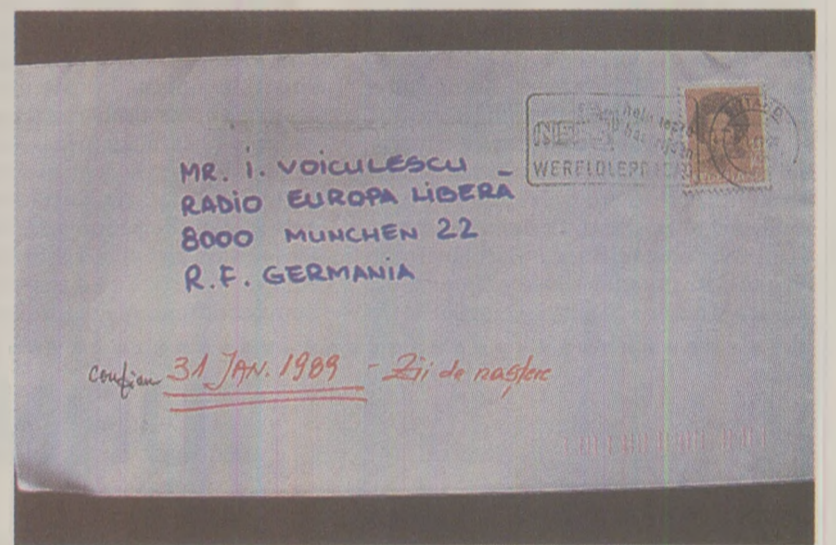
• La Harare au început lucrările unei reuniuni de experți însărcinate cu pregătirea conferinței ministeriale a Biroului de coordonare a mișcării de nealinieră, care s-a desfășurat în Zimbabwe, la 17 mai. Participanții au dezbătut ordinea de zi a conferinței.

• O expediție internațională a ajuns la Polul Nord după ce a străbătut 9600 de kilometri, în cadrul unei acțiuni destinate să atragă atenția asupra pericolului ecologic pe care-l reprezintă distrugerea stratului de ozon din jurul Pământului. Membrii grupului, opt la număr, erau oameni din diferite țări, care în drumul lor au măsurat, în diverse puncte ale traseului, nivelul de deteriorare a stratului de ozon.

Roxana VINTILĂ

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Din Olanda, dedicații muzicale pentru rudele din Galați

La începutul anului 1989, pe adresa postului Radio Europa Liberă (8000 München 22, RFG), Ștefan Bartos (stabilit în Olanda) a expediat o scrisoare prin care cerea o dedicație muzicală pentru soția sa. Redăm în continuare textul misivei:

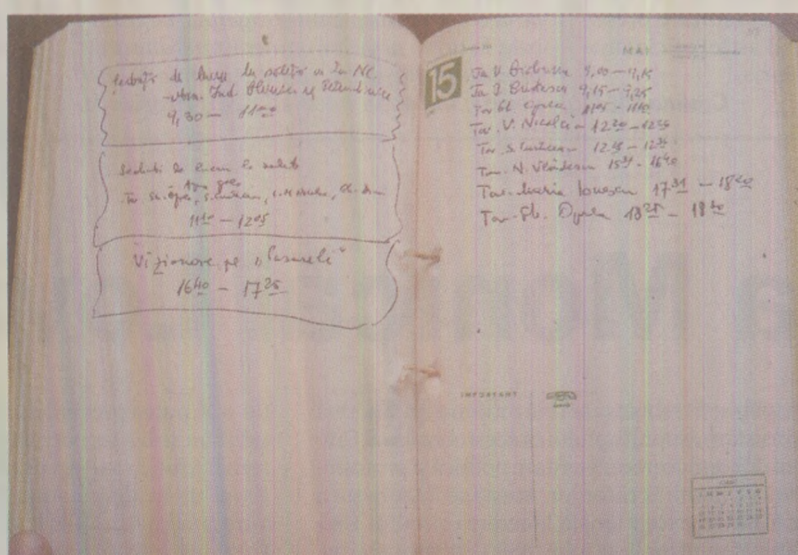
„Stimate domnule Voiculescu, Vin către dumneavoastră cu rugămintea fierbinte de a-mi îndeplini următoarea dorință. Pe 31.01.89 soția mea împlinește 30 ani. Eu, actualmente, trăiesc în localitatea Susteren din Olanda, chiar lângă granița cu RFG. Aș vrea, dacă

sunteți amabil, să transmiteți pe calea undelor, în cadrul emisiunii de care răspundeți, următorul mesaj. Din Susteren, Olanda, de la Fănică pentru soția sa, Anița din Galați, acum, când împlinește 30 ani, melodia «Especially for you», iar pentru Gică, Speranța și întreaga familie Bartos melodia «Don't worry, be happy». Îmi scuzăți eventualele greșeli, căci nu știu limba engleză, am scris după ureche. Eu deja mâine îmi anunț familia să fie prezentă în fața aparatelor. Îi anunț telefonic. Vă mulțumesc anticipat. Fănică Bartos”.

Agenda Eleni Ceaușescu

Trei însemnări au fost luni, 15 mai 1989, pe pagina pentru ședințe și festivități. O ședință de lucru, la „săliță”, cu Nicolae Ceaușescu pe tema industriei chimice și petrochimice între orele 9:30 și 11:00. După o pauză de zece minute, s-a continuat, în același loc, dar în absența Tovarășului, cu altă ședință de lucru privind „apa grea” (11.10-12.05). Din nou, fără menționarea lui Nicolae Ceaușescu, după-amiaza (între orele 16:40-17:25) a fost o „vizionare pe pasarelă”.

În cei 20 de ani care au trecut de la moartea Ceaușeștilor, gazetarii și scriitorii au pus întruna pe seama prostiei și răutății Eleni Ceaușescu scoțarea emisiunilor lor din grila de programe a radioului sau televiziunii ori interdicțiile de publicare a vreunei cărți. Din documentul de arhivă care este această agendă ținută la zi în 1989 de șeful de Cabinet al Eleni Ceaușescu, până la această dată - aproape de mijlocul ultimului ei an! - nici o mențiune nu indică vreo ședință pe asemenea teme. Nici indicii ca Elena Ceaușescu să fi avut pasiuni pentru lecturi literare ori jurnalistice n-au fost oferite până acum de martorii nemijlociți. Ședințele și întâlnirile menționate la Cabinetul 2 denotă mai curând eforturi disperate de punere

în funcțiune a unor noi surse de energie, construcții fără sfârșit, producții în continuă creștere. O viziune macroeconomică schizofrenă îi stădăpănea pe amândoi, ai putea conchide din însemnările agendei Cabinetului 2. Căci o nebunie era credința că ai putea transfera practicile gospodăriei țărănești rurale tipice evului mediu târziu în sistem managerial al unei economii naționale la final de secol al XX-lea. La prima oră, a fost înregis-

trată și prezența la Cabinetul 2 a ministrului Sănătății, Victor Ciobanu (orele 9:00-9:15). Făcuse iarăși o criză bolnavul Nicolae Ceaușescu? Absenta lui de la a doua ședință și de la „vizionare” ar putea fi un indiciu. Ori, poate, grijuliu Elena Ceaușescu ținuse să fie asigurată că, din punct de vedere al sănătății Tovarășului, fuseseră luate toate măsurile pentru apropiata lui călătorie la Praga?

Lavinia BETA

JURNALE PERSONALE

15 MAI

Emoționant azi, Dida Drăgan, repetând pe scena Sălii de concert pentru spectacolul din seara asta. Mi-a plăcut întodeauna cum cântă, dar n-am văzut-o niciodată la o repetiție și m-am bucurat de descoperind-o astăzi, într-un decor neluminat, un fel de peron de sticlă, de stație de metrou și ea, abia existând ca fiind mică,

gingașă, profilându-se vag peste lumina obscură a unui perete încă nesofisticat de becuri și beculuțe colorate. Este o cântăreață excelentă care, din păcate, nu are repertoriul exact a ceea ce ar trebui să aibă, și aici, ca oriunde la noi, funcționând acel program obligatoriu, dictat de frica și teroarea cenzurii, a ceea ce place sau nu place celor doi „stâlpi” ai nefericitei noastre existențe.

(Continuare în pag. a II-a)

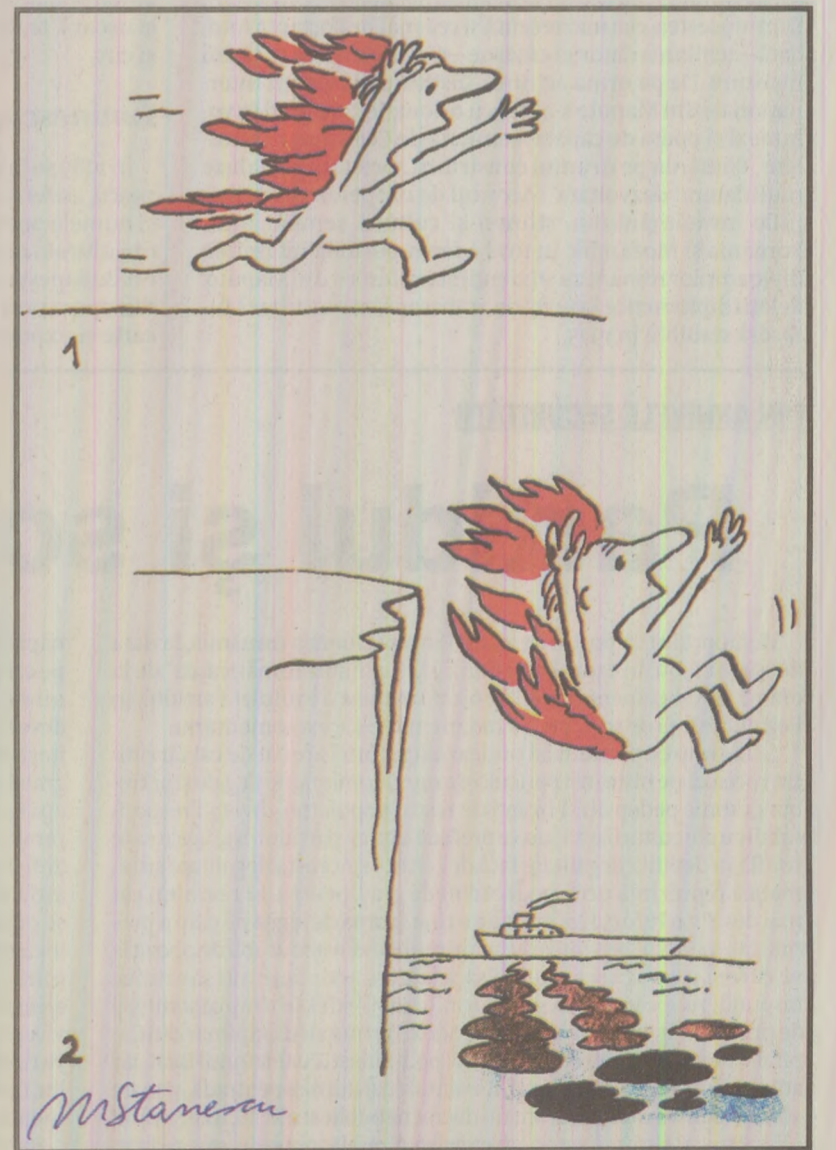
JURNALUL OMULUI SIMPLU

Viața unei femei din România

În anul Revoluției, Jenica Pană avea 36 de ani. În 1989 eram însărcinată cu cel de-al doilea copil. Cu băiatul. Emil. Mai aveam o fetiță de 2 ani, pe Iulia. Lucram ca desenator tehnic. Dar, de ndată ce am rămas însărcinată cu fetița, am renunțat la serviciu. Mi-era prea drag să petrec acea perioadă așa cum îmi doream, fără stres, fără panică, fără frică, așa că m-am hotărât să renunț. Nu pot spune că a fost pasiunea vieții mele această meserie. Atâta doar că, pe lângă salariu, luai la fiecare proiect realizat, la fiecare proiect dus până la final, un anumit procent. Și asta conta foarte mult,

mai ales în acea perioadă, când era foamete mare. Acel an ne-a găsit în comuna Măgurele. Acolo locuim într-un apartament cu două camere. Trăiam dintr-un singur salariu, cel al sotului meu, care era inginer. Țin minte și acum că, atunci când mă duceam să mai rog vreo vânzătoare să ne pună și nouă deoparte câte ceva de mâncare, promițându-i niște bani în plus, și vecinele mele, și vânzătoarele chichotea: «Uite la ea, o ține bărbă-su-acasă, ăștia au bani, dacă nevastă-sa își permite să stea fără serviciu».

(Continuare în pag. a II-a)

La „cules“ de sticle, borcane, castane

La ora de dirigenție, de multe ori elevilor li se vorbea despre colectarea și reciclarea materialelor FOTO: Andrei Pandeles

România și-a depășit și în 1989 norma de maculatură adunată din școli, ca și pe cea de sticle și borcane, de castane și de... cultura la hectar. Ecologiștii din fașă, elevii români aveau obligația să aducă la școală, în fiecare trimestru, cel puțin 20 de kilograme de maculatură, plante medicinale și materiale reciclabile. Nimic rău, de altfel, în a proteja spațiile verzi și a avea grijă de mediu, însă felul în care se impunea colectarea ca economie și reciclarea materialelor făcea din ecologie o altă parte a propagandei comuniste, hulite de cei mai mulți români.

„Făceam curățenie în bibliotecă o dată pe trimestru, strângeam hârtiile din parc și adunam zierele cumpărate de bunici pentru norma trimestrială de maculatură. Era obligatoriu. Așa am devenit și comandant de detașament, cu șnurul galben atârnat între umăr și piept, datorită unui tir încercat cu maculatură pe care tata l-a adus la școală când eram în clasa a patra, salvând astfel onoarea întregii clase”. Mărturisește Marius Pascu, unul dintre foștii frunțași ai Școlii 279 din București. După mulți ani de colectare obligatorie, în 1989 se simplificaseră lucrurile mai peste tot, printr-un acord mutual între opresori și opresați. Diriginții, comandanții de unitate și directorii școlilor încercau să evite situațiile absurde, ajungând la un acord nescris cu părinții elevilor, astfel

incât colectarea devenise o muncă de grup la care fiecare contribuia cu ce putea ca să salveze onoarea întregului colectiv. „Pentru verii mei mai mari au fost ani de coșmar, când alergau ca nebunii după roscove, din categoria plantelor medicinale obligatorii, colectate în vacanța de vară, după flori de tei, măceșe, mușețel, castane, sticle și borcane. La mine a fost mai ușor. Mi-aduc aminte cum dirigința o chema pe mama la ședința cu părinții, unde se întreba cine ar putea să aducă la școală mai multă hârtie, fier vechi sau sticle. De fiecare dată se găseau părinți care să rezolve problema asta, iar noi veneam cu două pachetele de ziare legate cu sfoară, să se vadă la careu că am muncit”, povestește și Alina Ioniță din București.

Fier vechi cumpărăm

Mulți martori ai colectărilor trimestriale spun că spiritul de echipă s-a născut de fapt din nevoia de a evita represaliile și situațiile jenante în care erau puși toți membrii unui colectiv atunci când unul nu reușea să-și facă norma. „Nu pot să uit când unul dintre colegii mei a fost lovit cu palma peste față de învățătoare. Nu aduse peste fruntele de pădure care erau în plan, iar tovarășa a găsit de cuviință să ne ofere tuturor o «lecție» de-o zi întreagă despre cum ne îndreptăm noi spre înaltele culme

de civilizație și progres dacă adunăm castane și maculatură. Din trimestrul următor am făcut norma împreună, ca să scăpăm de lecția de comunism”, își amintește Marian Celmare, pionier până în 1989 la Școala 121 din București.

Pentru fierul vechi obligatoriu, borcanele, ghindele, castanele, teiul, fructele de pădure și maculatură trimestrială se mai strângeau și bani în unele școli, tot pentru a salva onoarea întregului colectiv. Era o soluție acceptată de mulți, deși suma era destul de mare și se adăuga la ceilalți bani pe care părinții îi dădeau obligatoriu în fiecare trimestru. „Mai era fondul clasei, fotografiile cu întregul colectiv și cele personale, pe care eram obligați să le facem, timbrele și cărțile poștale obligatorii, pixurile și creioanele, biletele la teatru și la tomboală, excursiile la Mărășești, plățile din banii noștri, sau revista «Cutezători», care ne ajuta la maculatură”, povestește și Ioana Cernat din București.

„E foarte adevărat că se recicla. Poate că nu era vorba despre ecologie, poate doar se făceau bani din refolosire, dar era bine că se recicla. Eram învățați de mici să facem asta, ni se explica la dirigenție care sunt câștigurile noastre, ale tuturor, dacă reciclăm; făceam referate în care trebuia să găsim singuri binefacerile acestor activități și nu era nimic rău în această campanie permanentă de educare a tinerilor.

Insă a rămas întotdeauna o ecologie prost înțeleasă pentru noi, cei obligați să ne facem norma. N-am simțit niciodată că trebuie să reciclăm pentru binele naturii, pentru binele planetei, cu toate că așa sunau textele de propagandă pe care ni le prezenta învățătoarea sau dirigința. Știam că trebuie să depun maculatură la normă, că sunt obligați să aduc la școală sticle și borcane ca să nu mi se scadă nota la purtare sau că îmi pot salva colegii dacă aduc mai mult. La fel se întâmpla și cu munca voluntară obligatorie, alt paradox comunist din care nu am învățat nimic despre voluntariat, ci doar despre obligativitate. În 1989 am fost obligați să curățăm curtea școlii chiar în duminica Florilor. Eram în clasa a opta, dar am plâns atunci, pentru că mama îmi făcuse tort și trebuia să-mi primesc prietenii acasă. A trebuit să strâng mai întâi câțiva saci de gunoai și cioburi, să dau cu grebla prin iarbă și să-mi ajut colegele la plantat de panselute. Abia pe seară am ajuns la petrecerea mea”, mărturisește Florin Grigore din București. Sub „înălțătorea” deviză „RRR – reciclați, refolositi, reconștionați”, acțiunile ecologismului comunist nu au fost percepute până în decembrie 1989 drept contribuții la binele naturii, fiind numai obligații de îndeplinit.

Monica ANDREI CAPATOS
Anca SCARLAT

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Viața unei femei din România

(Urmare din pag. 1)

Dar trebuia să stea acasă cineva cu copiii. Ce puteam să facem, să punem bonă? Era același lucru din punct de vedere al banilor, și copiii nu erau atât de bine îngrijiți precum mă străduiam eu. Soțul meu și acum lucrează tot în același loc de muncă, pe un salariu la fel de pipernicit precum era și în perioada aceea.

Pasiunea vieții mele au fost copiii. Poate de aceea nici nu m-am mai angajat ulterior, deși, la un moment dat, după ce copiii au crescut, mi-am dorit un serviciu, chiar am încercat să mă reangajez ca desenator tehnic, dar nu s-a mai putut. Pauza pe care o făcusem fusese prea mare, așa că nu a mai fost chip să mă primească, deși au intervenit niște oameni pentru mine. Odată cu trecerea timpului, pilele trebuia să fie și mai puternice, ca să poți să izbândești. Ne-am mișcat foarte greu în viață. Câteodată am senzația că e ceva necurat în casa în care locuim acum. Ulterior, am reușit să ne mutăm în București. Pe vremea când eram însărcinată cu Emil, țin minte că soțul trebuia să facă mari eforturi pentru a putea să aducă hrană pentru fetiță și ea eu să pot mânca cât mai sănătos posibil, pentru a-i fi bine și băiatului din burtică. Mare noroc am avut cu mama mea, Dumnezeu s-o aibă în pază! Ea a fost o super-gospodină. Avea de toate în curte, asta pentru că și muncea enorm, înfinit mai mult față de cât muncim noi acum. Avea curtea plină de păsări, avea porci, grădina îi era plină de zarzavaturi și nu era săptămână, sfârșit de săptămână să nu ne ducem în lălomița, la părinții mei. Noi locuim în imediata apropiere a localității numită Coșereni. Nu e deloc departe de București. Vreo 50 de kilometri. Deci, cum-necum, ne descurcam cu mâncarea. Era foarte greu cu medicamentele. Țin minte că aveam un soi de medic de familie. Era mult spus medic de familie. Un medic pediatru, la care duceam copilul o dată, de două ori pe an, și un medic generalist, la care mă duceam eu. El îmi urmărea sarcina, nicicum un medic ginecolog. La Măgurele nu aveam așa ceva. Am vrut să mă duc la Filantropia pentru a-mi face niște analize amănunțite, dar nu m-au primit. Au zis că nu aparțin de acel spital și m-au dat afară. Țin minte că abia m-am târât acasă. Șiroaie de lacrimi îmi curgeau pe obraji și eram atât de întăritată, că îmi pusesem în gând nici să nu nasc în spital. Mi-era silă de tot ce se întâmpla. Pentru că ne-a fost foarte greu. Iar eu începusem să am tot felul de gânduri: dacă o să î se întâmple ceva copilului, dacă nu o să poată să mă ajute nimeni? La prima naștere, m-am chinuit îngrozitor. În ultima lună, am stat internată în spital, la Filantropia, de aceea la a doua sarcină tot acolo m-am dus la control. Mi se păruseră, prima dată, ca sunt oameni cumsecade. A doua oară s-a dovedit a nu fi așa. Sarcina a doua a decurs normal. A vrut bunul Dumnezeu să nu fie nevoie de internare, să nu am nevoie de cine știe ce tratament, mai ales că atunci când fusesem spitalizată la Filantropia ne puneau să ne aducem noi și seringi, nu se găsea vată, ceacefurile miroseau a clor, deși erau extrem de murdare. Și trebuia și atunci să duci, ba un pachet de cafea, ba să dai bani, Kent-ul era la mare căutare. Când l-am născut pe Emil, soțul meu a chemat Urgența în Măgurele, pentru că începusem să mă simt foarte rău. A venit ambulanța, m-am dus la Filantropia și acolo nu au vrut cu cerul și pământul să mă primească. Burta mea se deformată, nu știu cum să vă explic, dar simțeam că tre' să nasc, dar nu puteam. Până la urmă, m-au dus la Caritas, cei de acolo m-au primit. Era cât pe-acți să pierd copilul. Viața lui a fost pusă în pericol, pentru că nu reușeam să-l scoată. Mi-au făcut în cele din urma cezariană și am reușit să nasc un copil frumos și sănătos. Țin minte că, la final, i-am dat doctorului 3 pachete de cafea de câte 250 de grame. Era tot ce aveam. Apoi, tot timpul mi l-am dedicat copiilor. Tot ce îmi doream pentru ei era să fie sănătoși și să aibă posibilitatea să învețe carte. În mintea mea parcă cineva îmi spunea că nu o să fie mereu regulim așa comunist, că nu o să ocupe posturile bune toate loazele și că era important să ai școală, să înveți, să fii bun pe domeniul tău. Nu am avut vacanțe luxoase, la mare ce mai mergeam, datorită serviciului soțului meu, care ajunsese să lucreze la Cernavodă, și ne mai duceam să stăm cu el. În rest, vacanțele de vară le petreceam la mama, la țară, muncind. Și așa am făcut până în ziua de azi. Noi muncim, iar copiii merg la facultate. Cred că o să mă liniștesc abia când o să-i văd la casele lor, cu școlile terminate și cu familiile întemeiate.

(a consemnat Carmen PREOTEȘOIU)

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Eram doar câțiva în sală, dar am aplaudat-o sincer. Și, ca să fiu și cinic, mai adaug aceste bucurii o alta, bucuria mazăre! Da! Am găsit doi țărani, speriați să nu-i vadă miliția, cu două pungă de mazăre verde și un cântar mic de mână, opritiți în fața unei frizerii și eu, fiind unul dintre fericiții, cei de-al doilea din cei patru câți au putut cumpăra, care a ajuns la Radio cu o pungă de două kilograme de mazăre nouă, verde, proaspătă. Am stărnit revoluția! Ulmii. Invidie. „Unde ai găsit-o? Mai avea? Ah, mazăre!” Stare de euforie în fața a două kilograme de mazăre păstăi! Pentru că piete sunt goale nu numai de mazăre, ci de țărani. Nu pot vinde decât cei care au carnet de producător cu contractarea la stat a unui porc! Dai un porc și ai contractul de vânzător! Și țărani, infricoșăți de amenzi, de pușcării, vând pe ascuns, pe străzi dosnice sau direct, la prispa lor, asta fiind avantajos doar pentru posesorii de mașini. Da! Am cumpărat două kilograme de mazăre. Probabil prima și ultima din vara aceasta. Unde mai am eu norocul să mă-nălț-nesc în fața unei frizerii cu un țaran vânzător de mazăre proaspătă? Două mari bucurii care m-au copleșit astăzi: cea a muzicii, cântată de o mare artistă și cea a mazării verzi pe care o voi mânca în seara asta!

Titel Constantinescu,
Frica și... alte spaime, București,
Editura Victor Frunză, 1996, p. 320

Masă cu Niki. Înainte, la Facultate, unde-l găsesem împreună cu Eugen Simion și mai apoi cu Ina, dar ea se grăbea să intre într-o ședință. Mă, ceartă! (convențional) că nu l-am căutat, ar vrea să ne vedem: „Tu ești trist, Mircea, ce ai?” Ii zic că și eu așa fi vrut să stăm de vorbă, însă observ imediat o mică tactică de amânare: nu e liberă decât de marți încolo, sămbătă pleacă din Capitală s.a.m.d. Ii propun să o invit la o cafea, în oraș, mâine. Nu e liberă decât după șase seara, iar eu am la cinci „Rotonda” de la Muzeul Literaturii, încât... S-o lășăm deci pe altă dată, convenim, spre ușurarea ei, bănuiesc. Nu sunt nici sigur, am de la o vreme, suspiciuni exagerate, nejustificate: la urma urmelor, oanteni au și alte griji, programe etc. decât să-mi stea mie la dispoziție, îmi spun imediat, puțin rușinat de

gândurile mele. Oricum, sunt sceptic că așa fi obținut ceva, chiar dacă am fi putut sta de vorbă. Totuși, îi dau mandat lui Niki să discute el, mai ales că fusese ideea lui: să fiu lăsat în casă, să nu mă bâzâie nimeni, să mi se dea voie să plec anual să-mi văd familia, vara. Ată. N-ăș cere mai mult, mi-ar fi (deocamdată) suficient spre a-mi regăsi un mic echilibru necesar reluării scriurii. Recunosc, Niki a avut intuiție bună, ideile și propunerile erau ale lui. Lungă discuție apoi despre actuala situație și perspective. Niki crede sincer într-o iminentă schimbare, iar aceasta trebuie să ne prindă „aici”. În acest sens, a devenit mai conciliant față de Dere, el crede că acesta ar fi mai multe decât noi și că strategia lui, la Unione, e singura ce ar mai putea salva ceva. Un statu quo, chiar cu această aparență de letargie, ar fi preferabil unui scandal care ar duce la desființarea Uniunii. Iar când lucrurile se vor răsturna, va fi poate mai greu să reinființăm Uniunea, structurile ei s.a.m.d., în „vidul” ce s-ar putea crea. Or, așa, într-un soi de „hibernare”, lucrurile își vor reveni firesc și vom putea beneficia de ele ca structuri existente, recunoscute, nemodificate în fond. Asta explică, așadar, pasivitatea generală, cât și încetarea oricărei opoziții deschise față de actuala conducere (Dere & Co). Paler însă ar dori acum să re deschidă ostilitățile, a tatonat terenul pentru un memoriu, cu semnături multe, pentru convocarea grabnică a Consiliului, căci pare scandalos ca de doi ani totul să fi căzut în amorțire. Niki nu este însă de părere că acțiunea lui P. să fie susținută, ea poate fi o simplă aventură, dar mai poate fi (pentru unii, care nu-l iubesc pe P) chiar o provocare. Ea ar putea duce la desființarea brutală a Uniunii, ceea ce nu ne-ar servi la nimic. Dimpotrivă. Încât, tot mai multe voci susțin că e preferabil să-l lășăm pe Dere în apele lui, mai cu seamă că el va încerca, probabil tot din rațiuni electorale, cu gândul la viitor, să ajute individual, în cazuri particulare, cu scopuri „samaritane” sau „sindicale” pe cât mai mulți scriitori. Atta ar explica și modificarea lui de atitudine în cazul meu. De altfel, Viorel Știrbu, care e omul lui de încredere, îmi confirmase și această impresie, arătându-mi și că Dere a înlocuit masiv în ultima vreme „aparatură” administrativă, numind în diverse posturi tineri scriitori. –Seara, la lanos. Ii explic de ce nu vreau să mai apelez la Moș.

Mircea Zaciu, Jurnal IV, București,
Editura Albatros, 1998, p. 439-440

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

„Epoca de Aur“, lăudată în fața studenților din centrul universitar Maputo

La categoria „succese românești peste hotare” era numărată și o întâlnire a oficialilor români cu studenții și cadre didactice din Maputo, Capitala Mozambicului. Din relatările presei reise că auditoriul a fost pus la curent cu „rolul determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în organizarea și desfășurarea marii demonstrații de la 1 Mai 1939, care a avut un puternic răsunet intern și internațional”, precum și cu „realizările de seamă obținute de poporul nostru în anii socialismului”, cu accent pe realizările „Epocii Ceaușescu”. Dintre acestea, cea mai recentă și cea mai importantă totodată – achitarea datoriei externe – n-avea cum fi omisă din înșiruire. De pe urma acțiunii, Institutul de Relații Internaționale din Maputo s-a ales cu o donație constând în volume din opera de căpătâi semnată de Ceaușescu, intitulată „România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate”. Acordul de cooperare în domeniile învățământului, științei și culturii semnat între România și Mozambic în 1978 a făcut posibilă întâlnirea diplomaților români cu studenții și profesorii din Maputo. Relații diplomatice la nivel de ambasadă cu această țară fuseseră stabilite în 1975.

Prima zi din sezonul turistic estival

La 15 mai s-a anunțat deschidea oficială a sezonului turistic estival 1989. După capacitățile de cazare, statistice oficiale din epocă spuneau că Litoralul românesc al Mării Negre putea găzdui 110.000 turiști pe serie și două milioane în întregul an. Sigur, erau numărați doar turiștii sosiți la mare cu bilete, procurat „prin sindicat” ori de la agențiile Oficiului Național de Turism (ONT) sau ale Biroului de Turism pentru Tineret (BTI).

În așteptarea acestora, anunța presa, „în perioada de toamnă-jarnă au fost reamenajate numeroase hoteluri și restaurante, discoteci, piscine, săli de jocuri mecanice, terenuri de sport, centre de asistență medicală” (acestea din urmă, pentru cei sosiți pe Litoral „la odihnă și tratament”). Turiștii „pe cont propriu”, cazată de localnici, de rufe ori de cortul din dotare, n-aveau cum fi luați în calcul. Pentru delectarea vizitatorilor, tot presa promitea aproape o mie de spectacole de folclor, muzică populară și ușoară, teatru, operă, balet, muzică simfonică, estradă și circ.

Eminescu, omagiat la Paris

În 1989 se împlinea un secol de la moartea lui Mihai Eminescu, astfel că ultimul an al regimului comunist a purtat și numele poetului național. Pentru a-l celebra memoria, din ultimul cătun până în „Orașul luminilor”, via Beijing ori Budapesta, simpoziioanele, mesele rotunde, recităriile din opera poetului, spectacolele de tot felul, lansările de carte și expozițiile s-au ținut lanț. Presa de la București

informa abia la 15 mai că Eminescu fusese celebrat la Biblioteca Română din Paris cu patru zile înainte, pe 11.

Interesată, spune depeșa Agerpres, au putut audia conferința „Raporturi culturale româno-franceze de-a lungul timpului”. Cu același prilej s-au vernisat o expoziție de carte istorică despre independența de stat a României și o expoziție de gravură românească.

Detalii de la organizatorii

Din memoriile lui Petre Gigea-Gorun, ambasador acreditat de România la Paris – Capitala Franței, dar și a „exilului românesc” –, aflăm mai multe amănunte. Bunăoară că despre raporturile culturale româno-franceze de-a lungul timpului vorbise Virgil Cândea, completat de profesorul universitar Paul Micău. Iar gravurile expuse erau semnate de Marcel Chirnoagă, considerat a fi unul dintre cei mai mari graficieni români. „Printre participanți, ne spune tot ambasadorul Gigea-Gorun, s-au aflat istorici, scriitori, oameni de cultură și artă.”

Șeful misiunii diplomatice a României la Paris se născuse la 31 martie 1930 la Goicea, absolvise Liceul Comercial din Craiova, apoi Facultatea de Finanțe și Credit a Academiei de Științe Economice din București. Și-a început cariera în administrația locală, între 1964-1968 fiind primar al Craiovei iar în următorii cinci – prim-vicepreședinte al Consiliului Popular al județului Dolj. La 27 noiembrie 1986 își prezenta scrisorile de acreditare președintelui François Mitterrand, începând astfel oficial misiunea de ambasador al României la Paris.

Cristina DIAC

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Partidul și scriitorii, în analiza Monicăi Lovinescu

Vă raportăm că postul de radio Europa Liberă a transmis, la data de 15 mai 1989, în cadrul emisiunii „Actualitatea românească” de la ora 19.10, un comentariu al Monicăi Lovinescu intitulat Partidul, în ilegalitate față de scriitori. Vă redăm mai jos acest comentariu: „... În timp ce partidul își trădează scriitorii care cât de cât au ridicat vocea ca pe niște inși periculoși, ce ar fi comis fapte ilegale și ar trebui grabnic pedepsiți și izolați de restul populației, diverșii responsabili cu ale culturii uită sau se prefacă a uita că partidul este acela care se află în deplină ilegalitate față de scriitori. Această ilegalitate sistematică reprezintă un fapt deosebit de grav, pentru a-l reaminti cât mai des. Prin refuzul indirect de a ține seama de legea pe care a promulgat-o singur, regimul este în primul rând responsabil de opoziția pe care și-o crează și ar trebui să se autosanționeze, nu să arunce răspunderea pe victimele arbitrarului său. Astfel, în timp ce scriitorii de primă întâietate se văd puși la index, fie mutați disciplinar din Capitală, fie supuși unei supravegheri polițienești cu telefonul tăiat, iar atunci când sunt lăsați să iasă, formând cozi după ei pe stradă, și toate acestea pentru că ar fi înfrânt un decret nepublicat oficial, interzicând contactul cu străinii, sau și-au exprimat public opiniile, sau au luat, conform statutului Uniunii Scriitorilor, apărarea unor confrăți

năpăstuiți. În acest timp, deci, cei care încalcă legile interne sau cele pe care le-au semnat în foruri internaționale nu numai că nu pățesc nimic, dar sunt încurajați în acest sens, de parcă presiunea ar fi devenit singura lege a României. Ultima Conferință Națională a Scriitorilor a avut loc în 1981. S-au spus atunci lucruri poate nu mai puțin grave decât în memoriile, interviurile și scrisorile deschise ce au apărut în ultima vreme. Nu au interesat presa occidentală, nu au provocat comentarii peste hotare. Orice conduceră, cât de cât logică, ar fi înțeles și avantajul major pe care îl poate avea de pe urma unor astfel de adunări generale. Dar conducerea, care din ce în ce mai mult se dovedește că este străină de orice logică, s-a speriat și a trecut la încălcarea statutului imediat, numind, impunând un președinte, pe când în statut stă scris că intra în atribuțiile consiliului Uniunii să aleagă din rândul membrilor săi biroul Uniunii, și un președinte, și vicepreședinti. Impus de sus. Dumitru Radu Popescu nu a făcut altceva decât să sistematizeze încălcarea statutului, dominând fără consiliu, fără birou, ci numai cu o conducere operativă, alcătuită din instrumente docile și fără existență legală.

La fel s-a întâmplat și cu Conferința Națională a Uniunii Scriitorilor, care nu s-a mai ținut, tot din 1981. Deci în 1985 ar fi trebuit să aibă loc

o primă conferință. În 1989 ar fi trebuit să se țină o a doua. Amândouă pe care însă sistate. Să insistăm asupra faptului că acest consiliu al Uniunii este, de fapt, organ de conducere și orientare politică și profesională a întregii activități a Uniunii Scriitorilor. Acesta se întrunește o dată pe trimestru sau, în cazuri excepționale, la cererea biroului. Ultima întrunire a consiliului a avut loc la 25 iulie 1988. Cât despre birou, a cărui primă atribuție este de a duce la îndeplinire hotărârile consiliului Uniunii, informând consiliul la fiecare plenară de acest lucru, el are obligația să se întrunească o dată pe lună, ceea ce nu a mai făcut din 6 februarie 1987. În cadrul conferințelor naționale se spunea lucruri destul de grave și de importante, care, dacă circula sub formă de zvonuri în cercurile scriitoricești, nu ajungeau până la opinia publică internă și cu atât mai puțin la cea internațională. De pildă, și Mircea Dinescu, și Dan Deșliu au avut la ședințele de consiliu ieșiri poate nu cu mult inferioare în franchețe și virulență față de interviul primului și scrisoarea deschisă a celui de-al doilea, publicate și comentate de presa occidentală. Dar ele aveau loc între cei patru pereți ai profesionișii și, ca atare, conducerea partidului ar fi avut tot interesul să privilegieze aceste forme de întrunire. Își semăna a cosmar? În orice caz, din propriul punct de vedere al puterii, atitudinea pe care a adop-

tat-o ar putea proveni dintr-un fel de orbire sui-generis. Astfel, partidul lucrează împotriva propriilor interese. Uniunea Scriitorilor români funcționează deci în deplină ilegalitate. Cei care amintesc o astfel de evidență sunt foarte prost văzuți. De pildă, scrisoarea adresată lui Dumitru Radu Popescu de către șapte personalități de frunte ale culturii noastre, intru apărarea lui Mircea Dinescu, nu făcea decât să pomenească eufemistic de aceste încălcări.

Scrisoare demnă, dar extrem de cumpănită în termeni și minimală în revendicări. Această scrisoare nu ar fi trebuit să provoace atăta vâlvă, dacă nu s-ar fi vorbit de sancțiuni împotriva semnatarilor, mai mulți dintre ei văzându-și scoase articolele din revistele literare și telefoanele tăiate. Scrisoarea a intrat în focarul atenției nu numai în măsura în care, pentru întâia oară, mai multe personalități de prim-plan ale vieții noastre culturale își alăturau semnăturile întru apărarea unui coleg și unui principiu, dar și pentru că prima reacție a puterii a fost extremă, punerea la index. Trei dintre acești șapte scriitori sunt membri ai biroului Uniunii, în majoritate, ceilalți ai consiliului.

Document din volumul: Cartea Albă a Securității, Istorie literare și artistică (1969-1989), București, Serviciul Român de Informații, 1996, p. 436-437

Ceaușeștilor le plăcea romanța „De ce m-ați dat de lângă voi?”

Pentru o fire atât de directă și transparentă ca a Mariei Cârneli, a tăcea elegant sau prudent (după caz) era chinul de pe lume. Și totuși, regimul, în general, și anul 1989 în special, impunee tocmai o conduită de acest fel. „Până la urmă, era o viață obișnuită, cu o condiție: să nu te plângi. Să nu te arăți nemulțumit că n-ai căldură, apă caldă, că-ți ia lumina, că n-ai decît două ore de program la tv. Dacă vechi-ferai prea tare era posibil să nu te mai vadă nimeni, că aveau ei grijă să te ascundă. Având turnee în străinătate alături de ansambluri, de colegi, de dansatori, mi-am impus o disciplină interioară. Eram obligată să nu vorbesc nimic de rău, pentru ca ai mei, familia și copilul, să nu pătească ceva. Rudele și neamurile îmi povesteau în ce manieră se comportau securiștii. Atunci n-aveai decît o singură șansă: vorbești – te duci dracu’, stai în banca ta și-ți faci treaba – ajungi acasă liniștită la copilul tău, la familie. Băiatul meu era destul de mic în '89, avea doar 6 ani, nu știa despre ce e vorba. Dar eu eram speriată pentru că în vara lui 1989 fusese răpit de la noi din Târgoviște un măcelar care vorbise contra regimului și până în ziua de azi nu se mai știe nimic de el”, povestește interpreta.

Despre Ceaușești, Maria Cârneli își amintește că se comportau ca doi oameni normali. Aveau cântece preferate, aplaudau și zâmbeau
FOTO: Arhiva personală Maria Cârneli

Cum evoluau artiștii în fața soților Ceaușescu? Existau, evident, niște rigori. „Prima dată venea medicul și te consulta să n-ai hepatită, gălci, gripă, într-un cuvânt, să nu fi bolnav. Apoi venea cineva de la pază și îți desena discret, pe mochetă sau pe covorul sălii unde se ținea recepția sau intrunirea respectivă, un semn. Nu aveai voie să ieși din acel mic cerc. Ceaușescu și Ceaușeasca se comportau ca doi oameni normali: aplaudau, zâmbeau, aveau cântece preferate. Le plăceau în mod deosebit «Rădu mamii, Radule» și romanța «De ce m-ați dat de lângă voi?». Erau calmi, nu mi-au făcut niciodată vreoa problemă, să respingă vreoa melodie de-a mea sau să mă dea afară. Numai că, din păcate, trebuia să ascuți de alții înainte de a ajunge să le cânti. Nu era voie să te apropii de ei, să-i îmbrățișezi sau să-i pupi, decît dacă făceau ei gestul ăsta. Ai cântat, multumeai și te retrageai. Cam așa se desfășurau prestațiile artistice în fața lor. Evident, gratis. Ce, avea cineva curaj să zică ceva de bani?», povestește interpreta. Oricum, ocaziile de a cânta pentru Ceaușești au fost destul de dese, pentru că lui Ceaușescu îi intrase în minte să transforme în Capitală vechea

catete de scaun de la Târgoviște. În ceea ce privește impunerea unui anumit repertoriu, Maria Cârneli spune că nu a avut astfel de probleme. „În 1989 încă se cântau 100% melodii autentice. Totuși, existau comisii care cenzurau, nu prea îți dădeau voie cu cântece de băutură sau cu versuri considerate de ei mai «tari». Am încercat odată să propun o melodie la Radio, «Nu mi-e necaz că trăiesc, mi-e necaz că-mbătrînesc». Mi s-a spus că nu se poate să cânt melodia asta, pentru că ar putea fi considerată o trimitere la vârsta Tovarășilor. Atât de timp mi s-a părut explicația lor, încât am replicat: «De ce nu e potrivită melodia, nu mai avem voie să îmbătrînim?». „Din păcate, zelul unor astfel de oameni era asemenea unui torent imposibil de stăvilit. Atunci partidul era la putere, nu cartea sau meseria. „Mă-aduc aminte că în 1989 aveam o sefă care nu știa nici să se exprime corect din punct de vedere gramatical. Eram îmbrăcată în costum popular, iar dacă ei s se părea că suntem prea dezgolate în striga la intrarea în scenă, atunci când venea să ne verifice ținuta: «Fetilor, fără dîcolteuri!». Prin toamnă a aceluiași an eram într-un turneu în Italia, iar un activist de partid ne sfătua academic: «La apă nu coborâți decît maxim cîte unul!». Erau cu

miile șefuleți din ăștia semidocti sau chiar șferdocti: cu mapa la subțioară, afixând o figură tipică de activist și, în plus, obișnuți să nu-ți dea nici un fel de explicație. Puteai să fii tu ultradestep și ultrapregătit din punct de vedere profesional, dacă te puneai contra partidului nu îți era deloc bine”, mai povestește Maria Cârneli. Din punct de vedere material, artista nu o ducea deloc rău. În anul 1989, tariful la o nuntă ajunsesse la 10.000 de lei. Soțul ei, director la Hotelul Valahia din Târgoviște, câștiga mai puțin, în jur de 3.000-4.000 de lei. La 20 decembrie 1989, interpreta venea de la un spectacol susținut alături de Maria Ciobanu prin județul Dâmbovița. „În minte, ca prin vis, că a venit cineva și ne-a spus: «Măi fraților, vedeți pe unde aveți spectacole, vedeți ce faceți, pentru că nu e bine deloc. O să înceapă și la noi ceva, iar la Timișoara e pericol, prăpăd, au murit oameni!». Noi nu știam nimic, până atunci veniseră la noi informații trunchiate. Nici nu știam dacă să le credem sau nu. Ne-am speriat foarte tare, mai ales atunci când am auzit că Ceaușescu fugise și se îndreptase spre noi, spre Târgoviște. Am trăit în teroare o vreme. Împreună cu prietenele mele – o farmacistă și o doctoriță – ne strîngeam în apartament și stăteam

culcate atunci când auzeam că se trăgea. Nu ne venea să credem ce se întâmpla. Urmăream televizorul cu geamurile blocate. Chiar și după ce l-au împușcat pe Ceaușescu, mi-era frică să umblu prea mult. Am ieșit din Târgoviște abia prin martie 1990. În oraș mergeam doar pe la părinți și socrii, și mai mult pitulându-mă”, încheie Maria Cârneli.
Anca STĂNESCU

ARTICOLUL ZILEI

Mereu ceva nou, așa trebuie să gîndim

Și la Întreprinderea de Tractoare și Mașini Agricole Craiova s-a pornit în anul 1951, data înființării ei, de la produse pe care astăzi le considerăm modeste și care atunci, la apariția lor, au fost considerate victorii care nu se vor uita ușor: grape tăvălugi, inelari, remorci, greble pentru furaje și pale, pluguri. Apoi, în 1974, aici a fost asimilat primul tractor de 45 CP cu încărcător hidraulic care lucrează cu 14 echipamente. A urmat tractorul agricol A1800A de 180 CP pentru arături și întreținerea culturilor, din care au derivat apoi tractoarele industriale cu încărcător frontal și cu lamă tip bulldozer, folosite în construcții, îmbunătățiri funciare și terasări. Urmare a modernizărilor succesive a produselor din fabricație curentă au apărut în actualul cincinal produse cu performanțe tehnice ridicate: gama de pluguri cu lățime variabilă, mașinile de imprăștiat gunoi de 6 și 10 tone și mașina de imprăștiat amendamente de 6 tone. Toate acestea țin de istoria întreprinderii, dar o istorie din cele mai recente.

Gheorghe Taloi, inginer-șef al întreprinderii și secretar comitetului de partid, ne vorbește despre marea mobilizare de forțe pe care a declanșat-o acțiunea de modernizare a producției inițiată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în anul 1986. – În anul 1985, Intercontrolul, care făcea și face periodic controlul calității produselor exportate, a făcut în întreprindere una din

vizitele sale. A mai venit în anul 1987, la un an după declanșarea acțiunii de modernizare. Într-un an, hala de fabricație, prin reorganizarea fluxurilor de producție, prin dotările cu utilaje din cele mai moderne devenise de nerecunoscut. Ați progresat în doi ani cu 30 de ani, au spus ei. Putem spune că s-a schimbat într-un timp extrem de scurt optica tuturor oamenilor muncii din întreprindere care au înțeles că poți trăi în industrie prin idei, că acestea, înglobate în produsele respective, îi cresc cu adevărat valoarea. Până nu de mult, brațul transportor al mașinii de imprăștiat amendamente se realiza din tablă de oțel inoxidabil care se importa. S-a pus problema înlocuirii acesteia cu un produs care să ocolească importul. La Craiova s-a găsit soluția: înlocuirea inoxidului cu tablă de capată, careia i s-a aplicat un tratament chimic. Noul material a redus importul și prețul de cost și s-a dovedit a avea o durabilitatea în funcționare mai mare. – Asta noi o știam foarte bine, continuă tovarășul Taloi, însă se punea problema să convingem cumpărătorii de acest adevăr. Atunci ne-am gândit că cea mai bună soluție de convingere este să facem lanțul transportor din verigi diferite. Una din inox, una din tablă tratată după metoda noastră și să demonstrăm astfel că noul material este mai rezistent decît cel folosit până atunci, că, dacă o verigă cedează, aceea este din inox. Nimeni nu mai poate obiecta ceva în

fața acestei demonstrații. În unitate s-a asimilat o nouă cutie de viteze pentru tractorul de 180 CP care include și cutia de distribuție. Cutia nouă este produsă integral aici, pe baza unei tehnologii proprii. Rezultatul: economii de metal, fiabilitate ridicată, reducerea zgomotului, asigurarea unei game mai mari de viteze pentru executarea lucrărilor agricole. Eficiența economică – 13 milioane lei pe an, rezultate din reducerea transporturilor și a cheltuielilor suplimentare la care se adaugă și sporul de calitate. Modernizarea Mașinii de imprăștiat amendamente MA6 a dus la creșterea capacității de lucru cu 14%, creșterea uniformității de distribuție cu 28%, economii anuale de exploatare la beneficiar de 41.250 lei, economii de motorină de 2.250 litri pe an. Tractorul industrial A 1803 IF, față de predecesorul lui, are o sarcină de ridicare mai mare cu 500 kilograme, un consum de metal mai mic cu 600 kilograme și productivitatea mai bună cu 34 metri cubi pe o oră. Noile pluguri rabatabile cu 3 și 5 trepte sunt la cel mai înalt nivel mondial. Creșterea capacității de lucru a crescut în medie cu 22%, în același timp cu realizarea unor lucrări de arături de calitate superioară: putere de acoperire a resturilor vegetale mult mărită, fărâmițarea solului mult mai îmbunătățită. – Pentru susținerea modernizării, ne spune în continuare inter-

locutorul nostru, am organizat o linie de fabricație pluguri în totalitate integrată, am reorganizat secția de prelucrări mecanice pe linii specifice fabricației de tractoare și mașini agricole, am realizat agregate și mașini specializate, ceea ce a dus la creșterea productivității muncii, reducerea consumului de energie și a forței de muncă. Mereu ceva nou, așa trebuie să gîndim. Tot ce gîndim are în vedere creșterea rentabilității activității, reducerea de costuri, calitatea și competitivitatea. ICSTIT Brașov are o filială în întreprindere. La ea se mai adaugă atelierul nostru de proiectare. Aproape 200 de specialiști, și nu numai ei, au ca sarcină permanentă ridicarea produselor noastre la un nivel cât mai înalt. Spunem că acțiunea de modernizare declanșată de conducerea superioară de partid și de stat a constituit o adevărată revoluție în modul de abordare a problemelor întreprinderii noastre. Ea a mai arătat că dispunem de rezerve practic inepuizabile de a ne îmbunătăți activitatea și a demonstrat că prin forțe proprii se pot realiza nebănuite de multe lucruri. Am completa că și la ITMA Craiova, ca și în multe alte locuri de muncă, s-a produs acel salt calitativ, care nu s-a oprit aici și care nu este altceva decît cuvântul de ordine lansat de Congresul al XIII-lea al partidului pentru întreaga noastră activitate economică: calitatea și eficiența.
Oprea GEORGESCU
Flacăra, nr. 19/1989

DIN ARHIVA CC AL PCR

Raport cuprinzând rezultatul cercetării abaterilor semnalate prin scrisoarea anonimă, adresată conducerii partidului, săvârșite de unele cadre din conducerea județului Vâlcea

Autorul scrisorii arată că tovarășa Pătru Venerica s-a înconjurat de diferite elemente necinstite și a întreprins unele măsuri pentru rezolvarea intereselor unor persoane, puse pe căpătuială, încălcând prevederile legale și principiile eticii și echității socialiste. În acest sens se arată că în anul 1986 s-a mutat cu o serie de persoane favorite în blocul D.1, realizat cu confort sport, iar în anul 1988, s-a mutat în blocul D.11, din aceeași zonă, unde, de asemenea, și-a adus favorii săi care aveau apartamente de locuit bune. Autorul arată că la realizarea lucrărilor de construcții de la blocul D.11 s-au încălcat prevederile legale și au fost realizate lucrări suplimentare și finisaje costisitoare, după gustul fiecăruia dintre cei care cunoșteau, cu anticipație, că se vor muta în aceste apartamente; de asemenea, se mai sesizează că au fost procurate garnituri de mobilă unicat, făcute cu materiale pentru export și altele.

În legătură cu protejia tovarășei Pătru Venerica se arată că unii dintre aceștia, deși au avut în trecut lor abateri grave au devenit cei mai apropiați consultanți și colaboratori ai săi în desfășurarea întregii activități, în timp ce organul județean de partid este pus în fața faptului împlinit. Din controlul efectuat a rezultat că cele semnalate corespund realității.

Din cercetarea făcută la fața locului, din analiza documentelor, cât și din discuțiile purtate cu unele cadre a reieșit cu claritate că se cunoștea dinainte faptul că în blocul D.11 se va muta primul secretar al Comitetului județean de partid Pătru Venerica, inspectorul-șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne – Păsărin Paulian, secretarul Comitetului de partid al orașului Olănești – Vlădoiu Aurel, medicul primar al Spitalului județean – Banacu Mihail, Stoica Ioana – profesoară la Liceul de matematică-fizică din municipiul Râmnicu-Vâlcea – soția prim-vicepreședintelui Comitetului executiv al Consiliului popular județean Mehedinti – și directorul IAS Râmnicu-Vâlcea – Teodorescu Emil.

1. Atribuirea spațiului locativ, creat în blocul D.11, s-a făcut prin încălcarea prevederilor legale, suprafețele atribuite depășind cu mult pe cele stabilite prin normele legale, în raport de numărul de persoane care alcătuiesc familiile respective.

În același timp, au fost încălcate prevederile legale privind respectarea ordinii de prioritate, repartițiile fiind eliberate formal, numai pentru a se oficializa o situație de fapt, în care beneficiarii fuseseră stabiliți cu mult timp înainte, astfel:

– Stoica Ioana, soția prim-vicepreședintelui Gheorghe Stoica – numit în aceeași funcție în județul Mehedinti din luna noiembrie 1988 – a primit, în mod ilegal, un apartament cu patru camere și hol în locul D.11, în timp ce acesta, fiind numit în județul Mehedinti, a primit locuință și în municipiul Drobeta Turnu-Severin.

Precizăm că în municipiul Râmnicu-Vâlcea, familia Stoica deține totodată și două garaje, iar fiul lor, care e transferat la Universitatea din București, deține și el un garaj.

– Teodorescu Emil, director al IAS Râmnicu-Vâlcea, a încheiat contractul nr. 3191 din 15 februarie a.c. privind închirierea apartamentului, înainte ca acesta să-i fie atribuit. Pentru înducerea în eroare a consiliului oamenilor muncii din întreprindere a susținut că are nevoie de o altă locuință, întrucât are soția bolnavă, iar familia sa se compune din patru membri. În acest fel, în repartiție au fost înregistrate patru persoane, în timp ce în acest contract, care s-a încheiat de organele de resort ale Gospodăriei comunale, au fost trecute numai două persoane, cărora li s-a atribuit astfel un apartament de patru camere cu hol. Ulterior, în timpul controlului, acesta, prin fals, a mai adăugat în contractul de închiriere și pe fiul său, Teodorescu Cătălin Florin, care nu are domiciliul în municipiul Râmnicu-Vâlcea.

Asupra grupului de colocalari din blocul D.11, favorizați de tovarășa Pătru Venerica, se fac comentarii nefavorabile, cum sunt:

– Benacu Mihail ocupă funcția de șef al Secției ortopedie în Spitalul județean, dar acesta nu are avizul organelor locale de partid, întrucât tatăl său, Banacu Constantin a fost șef de garnizoană legionară.

– Teodorescu Emil, directorul IAS Râmnicu-Vâlcea, este cunoscut ca având un caracter abuziv și comportare neprincipială, ceea ce s-a dovedit și cu ocazia obținerii apartamentului pe care îl ocupă în blocul D.11. De asemenea, este caracterizat prin preocuparea de a întreține relații neprincipiale cu diferite cadre cu funcții de răspundere. Din datele existente în dosarul său de partid reiese că și-a însușit, prin abuz, o suprafață de 2.100 mp, teren – în comuna Albești, județul Argeș – unde și-a construit o casă evaluată la circa 200.000 lei, cu materiale a căror proveniență nu a putut fi justificată. Fapta a rămas nesancționată.

De asemenea, în același document este consemnat că Teodorescu Emil, cu ocazia unor deplasări în Noua Zeelandă, SUA și RFG, a luat de fiecare dată legătura cu diversi transfugi din țară, de la care a căutat să obțină avantaje materiale, purtând discuții cu ei, fără a informa despre aceste fapte organele competente. Din dosarul său de cadre rezultă că este fiu de cărciumar, din comuna Șuici, județul Argeș, iar fratele său a fost exclus din partid.

2. Apartamentele, rămase disponibile prin mutarea celor șase familii din blocul D.1, au fost repartizate altor persoane unde, de asemenea, se constată și aici nerespectarea prevederilor legale privind atribuirea spațiului locativ. De pildă, apartamentul nr. 7 din blocul D.1, cu o suprafață locuibilă de 41,30 mp, în care a locuit tovarășa Pătru Venerica – inclusiv garajul – au fost închiriate fiului său, Pătru Liviu, cărui s-a repartizat această suprafață ce depășește cu 100% necesarul spațiului de locuit prevăzut de normele legale, familia sa fiind formată numai din două persoane.

3. Influențele exercitate în modul de întocmire și avizare a documentațiilor au condus la depășirea costului lucrării încă din faza de proiectare, cu suma de 126.500 de lei. Prin întocmirea în mod nejustificat a unui proiect unicat, în locul unui proiect tip, s-au produs o serie de abateri de la prevederile legale, stabilite prin Decretul nr. 256 din anul 1984, astfel: au fost proiectate balcoane cu suprafețe exagerate de mari, de câte 21,6 mp fiecare; s-au realizat holuri de peste 12 mp, în locul unor spații mai reduse de trecere. S-a realizat în acest fel un tip de apartament de patru camere pe hol, în proiect numit în mod nereal vestibul, ceea ce a condus la cheltuieli însemnate suplimentare față de prețul-limită al locuințelor aprobat prin lege; au fost proiectate garaje și boxe, care sunt considerate că fac parte din subsol, dar care în realitate sunt la parter, la aceeași cotă cu intrarea în clădire. Și aici s-au executat finisaje îmbunătățite la fațadă, deși acest fapt contravine prevederilor legale, întrucât blocul nu este amplasat pe artere principale sau în piețe pentru a se justifica sumele plătite suplimentar.

La lucrările exterioare, pentru accesul la garaje, s-a executat o platformă betonată, cu o suprafață de 555 mp, în valoare de 69.700 de lei, care reprezintă o importantă risipă de materiale. O dată cu aprobarea proiectului de execuție de către Comitetul executiv al Consiliului popular județean Vâlcea s-a acceptat ca depășirea de 126.500 de lei să se suporte din economiile obținute la alte lucrări de locuințe, realizate în județ, ceea ce nu se justifică, întrucât cheltuielile au fost făcute pentru lucrări suplimentare, în scopul obținerii unui confort sport și nu din cauza unor motive obiective, rezultate din condiții de amplasament sau fundare.

4. În timpul controlului, în urma verificării lucrărilor executate și a documentației economice, s-a aflat măsura și au fost întocmite și situațiile de lucrări efectuate de Între-

prinderea antrepriză de construcții-montaj Vâlcea pentru lucrările executate și neincasate la timp și s-a stabilit că valoarea acestora, la preț de stat, este de 217.070 de lei și provine în principal din: pardoseli de gresie cu desen în bucătărie, băi și grupuri sanitare, în loc de mozaic simplu; totodată, în aceste încăperi s-a montat faianță de calitate superioară, cu desen, în majoritatea cazurilor, pe toată înălțimea pereților; în locul parchetului de fag de categoria III – așa cum a fost prevăzut în deviz – s-a montat parchet de stejar; la ferestre, în loc de glafuri de lemn, s-au montat plăci de marmură; pe plafoane s-au executat profile și elemente decorative din ipsos; subsolul a fost tenucit și zugrăvit; în locul tâmplăriei interioare, tip „Pipera”, s-a montat tâmplărie de calitate superioară executată de către Combinatul pentru prelucrarea lemnului Râmnicu Vâlcea; la boxe, în loc de uși cu plasă de sârmă, s-au pus uși metalice și s-au montat rafturi cu schelet metalic și altele.

După ce locatarii s-au mutat, în perioada 25 februarie și până la 21 aprilie a.c., numai când s-a început controlul acestuia au plătit, la prețuri de stat, suma de 115.470 lei, ceea ce, pentru întreprinderea executantă s-a redus valoarea sumei solicitate suplimentar de la 217.070 lei la 101.600 lei. În acest sens, a fost antrenată Secția gospodăriei de partid a județului Vâlcea, care a încasat banii de la cei 6 locatari și i-a depus în contul Întreprinderii județene, deși nu era în atribuțiile sale, neavând acest drept.

5. Din control, a rezultat că mai sunt și alte sume, convenite unor furnizori, pentru produse livrate și care nu au fost încasate până la data controlului. Cooperativa „Metalochimica” a executat, pentru boxe și garaje, rafturi și uși metalice a căror valoare este de 24.055 lei, sumă pe care nu a încasat-o întrucât nu a avut nici o comandă, lucrarea executându-se în urma solicitărilor verbale; Combinatul de prelucrare a lemnului Râmnicu-Vâlcea a solicitat, inițial, pentru tâmplăria specială comandată, furnizată și montată suma de 118.566 lei, dar ulterior a revenit și a încasat numai 64.776 lei.

Se confirmă și faptul că beneficiarii apartamentelor, cu excepția familiei Stoica, și-au procurat de la Combinatul de prelucrare a lemnului Râmnicu-Vâlcea, mobilier făcut din materiale pentru export, pentru care au plătit suma de 102.923 lei. Din control, a rezultat însă că prețurile aplicate ca prețuri cu amănuntul pentru fondul pieții nu sunt legale, întrucât produsele sunt piese de export sau prototipuri pentru care prețurile de vânzare către populație trebuiau stabilite de către Ministerul Comerțului Interior cu acceptul Comitetului de Stat pentru Prețuri.

Deși clădirea are încălzire centrală, și potrivit normativelor s-a prevăzut și câte un coș pentru sobe cu lemne, beneficiarii au cerut să li se execute câte două coșuri, ceea ce s-a făcut și, de asemenea, s-au realizat câte două sobe în fiecare apartament, cu excepția apartamentului nr. 6, unde locuiește tovarășul Păsărin Paulian și unde s-au executat trei.

Teracota necesară pentru sobe a fost dată de Întreprinderea județeană de construcții, însă montajul s-a făcut prin unitatea de gospodărie comunală și locativă sau cu sobari particulari, iar plata teracotei s-a făcut printr-o unitate a cooperativei de consum din Olănești, cu gestiune valorică globală și unde toate documentele au date evident contradictorii.

6. Se confirmă că lucrările au fost începute fără finanțare în luna mai întrucât a lipsit documentația aprobată legal, iar 80% din valoarea lucrărilor s-a încasat, efectiv, la 10 octombrie 1988, când acestea erau într-un stadiu avansat de finisaj, ceea ce a influențat negativ activitatea economică a întreprinderii executante.

Abuzurile create în realizarea blocului D.11 au creat o atmosferă nefavorabilă la adresa întregului grup – care beneficiază de această construcție – însoțită de comentarii nefavorabile, atât în municipiul Râmnicu-Vâlcea, cât și în județ, în mod deosebit la adresa primului secretar cât și a inspectorului-șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne, cu atât mai mult cu cât în municipiul Râmnicu-Vâlcea sunt circa 1.800 cereri – îndreptățite – pentru locuințe, care nu au putut fi rezolvate.

Din verificările efectuate rezultă că tovarășa Pătru Venerica poartă o mare răspundere pentru abaterile săvârșite; într-o măsură tot atât de gravă se fac vinovați și Păsărin Paulian, Teodorescu Emil și ceilalți din acest grup.

În același timp, colectivul care a cercetat faptele reclamate în scrisoarea a constatat că vinovate se fac și alte cadre cu funcții de răspundere, cum sunt: Popescu Vasile, prim-vicepreședintele al Comitetului executiv al Consiliului Popular județean Vâlcea, care a aprobat să se cheltuiască suma de 126.500 lei pentru executarea unor lucrări suplimentare, Stoica Gheorghe, fost prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului Popular județean Vâlcea, care a acționat pentru proiectarea și avizarea blocului D.1 ca unicat, prin încălcarea prevederilor legale, în scopul obținerii unui confort sport pentru un grup restrâns de persoane precum și tovarășul Alboiu Gheorghe, primul secretar și președinte al Comitetului executiv al Consiliului Popular municipal Râmnicu-Vâlcea, care nu a sesizat nici el încălcările ce s-au făcut. De asemenea, vinovat se face și directorul întreprinderii antrepriză de construcții montaj, tovarășul Lazăr Dănuț, care a început și executat lucrările fără a avea asigurată finanțarea acestora; vinovate se fac și alte cadre cu funcții de partid și de stat care, cunoscând ilegalitățile ce se comit, nu au sesizat la timp abaterile primului secretar al județului și a altor cadre implicate în construcția blocului D.11, pentru a preveni astfel de încălcări și abuzuri, care au adus prejudicii organelor de partid locale.

Față de cele constatate, propunem următoarele măsuri:

1. Tovarășa Pătru Venerica să se mute în blocul D.1, apartamentul 7, unde a stat înainte, pentru care a avut aprobarea conducerii partidului.
2. Celelalte familii din blocul D.11 să fie mutate, în termen de 60 zile, în apartamente proprietate de stat, care urmează să se dea în funcție cu respectarea strictă a prevederilor legale în legătură cu atribuirea suprafețelor locuibile; de asemenea, cei 5 beneficiari să se predea și garajele ocupate în blocul D.11, care prin grija Consiliului popular județean să fie transformate în spații de producție pentru prestări servicii; de asemenea, și cele două garaje deținute ilegal de Stoica Gheorghe și Stoica Cristian.
3. Ministerul de Interne să analizeze activitatea șefului Inspectoratului județean Vâlcea – Păsărin Paulian și, ținând seama de faptul că a fost implicat în abuzurile constatate, să fie mutat într-un alt județ.
4. Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare să asigure exercitarea unui control mai sever privind respectarea legislației în realizarea lucrărilor de locuințe și în repartizarea spațiului locativ.
5. Uniunea Centrală a Cooperativelor de Producție, Achiziție și Desfacere a mărfurilor (CENTROCOOP) să ia măsuri pentru respectarea prevederilor legale privind vânzarea materialelor de construcții către populație și gestionarea lor.
6. În ce privește destinația blocului D.11, propunem ca după evacuarea actualilor locatari, să fie trecut în administrarea gospodăriei de partid.
7. Rezultatul privind încălcările comise de cadrele de partid și de stat din județul Vâlcea să fie dezbătute într-o plenară a Comitetului județean cu activul de partid, cât și în organizațiile de partid din care respectivii fac parte, în care să se ia măsurile organizatorice, politice, cât și aplicarea de sancțiuni conform statutului Partidului Comunist Român.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Organizatorică, dos. nr. 29/1989

DIN BANCOTECA „EPOCI DE AUR”

PE TEREN, CU NEA FLORICĂ

(Urmare din pag. 1)

Articolul ăsta este cerut de conducerea superioară de partid și de stat, personal de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.
– Știința-nesciința – le-a rețezat-o cu țâfnă „organul de Miliție” –, dar șoferul vostru a încălcat regulile de circulație și trebuie să îl amendeze.
– Măi omule – l-a luat cu vorba subțire – nu pricepi că n-a făcut-o de capul lui? Uite, eu sunt Con-

stantin Moraru, șeful secției Viață de partid de la Știința, eu i-am ordonat să facă asta, pe mine să mă amendezi.
– Nici pomeneală! Șoferul să îmi prezinte imediat actele la control. Ce, crede că dacă are ochelari negri e scutit de medic să ia amendă?
– Bine dom’le – s-a făcut Io – a fi fost convins – dă-i tovarășului milițian permisul de conducere și buletinul de populație.
Nea Florică se execută, milițianul îi ia buletinul

și citește: – Nume Ceaușescu, prenume – Florea; născut – comuna Scornicești, județul Olt”. Pe măsură ce citea, super-vigilentul „organ” făcea fețe-fete. Simțindu-l, Io – a pus o mână pe umăr și cu glas ferm l-a apostrofat:
– Mă nefericite, pui dacă noi îl avem șofer pe fratele lui Nea Nicu, atunci noi cine mai suntem, dobitocele?
S-au urcat apoi în mașină și duși au fost...
Serban CIONOFF

DIN ARHIVA CC AL PCR

Plan de măsuri pentru realizarea suprafețelor agricole și arabile

Planul național unic de dezvoltare economică și socială a Republicii Socialiste România pe anul 1989 și pentru gospodărirea rațională a fondului funciar prevedea mai multe măsuri. În vederea realizării suprafețelor agricole și arabile prevăzute în Planul național unic de dezvoltare economică și socială pe anul 1989 și pentru folosirea eficientă a fondului funciar, toate organele de partid și de stat vor acționa cu perseverență și fermitate în spiritul indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, pentru îndeplinirea integrală a prevederilor planului și a programelor adoptate la Plenara largită a Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodării Apelor din decembrie 1988.

Gospodărirea rațională a fondului funciar era printre primele prevederi ale Planului unic de dezvoltare economică

În acest scop se va acționa pentru înlăturarea neabătută a următoarelor măsuri:

1. Pentru realizarea creșterii suprafețelor agricole cu 198,1 mii hectare și a celei arabile cu 203,7 mii hectare, din care 113,1 mii hectare până la 30.IV.1989 și cu încă 90,9 mii hectare până la finele anului, Ministerul Agriculturii, Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare, Direcția Generală Economică pentru Îmbunătățiri Funciare și Construcții în Agricultură împreună cu comitetele executive ale consiliilor populare, direcțiile generale județene pentru agricultură, întreprinderile economice județene pentru execuția lucrărilor de îmbunătățiri funciare și unitățile agricole de producție vor lua măsuri concrete pentru executarea lucrărilor de ameliorare și aducere în producția agricolă, la termenele stabilite, a tuturor terenurilor identificate în acest scop și vor acționa în continuare pentru:

- a) Concentrarea utilajelor și a forței de muncă pe suprafețele cu lucrări de amenajare mai avansate sau mai simple, astfel ca acestea să fie terminate într-un timp cât mai scurt, pentru a putea fi cultivate în primăvara acestui an.
- Termen: Eșalonat până la 30.IV.1989.
- b) Continuarea identificării de organele județene de specialitate a terenurilor care nu sunt folosite în producția agricolă, în vederea transformării lor în terenuri agricole și în special arabile, și la nivelul stabilit prin plan.
- Termen: Eșalonat până la 30.IV.1989.
- c) Elaborarea, avizarea și predarea la unitățile de execuție a documentațiilor tehnico-economice pentru toate suprafețele identificate cu surse de creștere a suprafețelor agricole și arabile.
- Termen: 01.III.1989 pentru suprafețe restante din anul 1988 și care nu au documentații tehnice; 30.VI.1989 pentru suprafețe nou-identificate.
- d) Asigurarea fondurilor de investiții, utilajelor, materialelor și a forței de muncă necesare pentru amenajarea și transformarea în arabil a tuturor terenurilor identificate.
- Termen: eșalonat, conform planificării.
- e) Recepționarea imediată, conform normelor legale, a tuturor terenurilor amenajate și transformate indiferent de suprafață și predarea lor

la unitățile productive, pentru a fi luate în cultură.

Termen: eșalonat până la 30.IX.1989
2. Pentru readucerea în circuitul producției vegetale și lichidarea restanțelor la recuperarea și redarea terenurilor ocupate cu obiective de investiții, care la 31.XII.1988 erau de 15.021 hectare, din care 12.677 hectare arabil. Ministerul Agriculturii și titularii de investiții împreună cu organele agricole județene și întreprinderile de execuție vor lua următoarele măsuri:

- a) Se va acționa cu toată hotărârea pentru ca întreaga suprafață restantă să fie amenajată în condiții normale de fertilitate și să fie predată unităților agricole cel târziu până la 30.IV.1989, pentru a putea fi luată în cultură în acest an. Comisiile de recepție vor verifica la teren calitatea lucrărilor de amenajare, iar în cazul lucrărilor necorespunzătoare vor stabili măsuri și termene de remediere.
- Termen: 30.IV.1989
- b) Ministerul Agriculturii, Direcția Economică pentru Îmbunătățiri Funciare și Construcții în Agricultură împreună cu Consiliul Național al Apelor și celelalte ministere care au de recuperat circa 10.000 de hectare pe teritoriul județului Tulcea, în compensarea terenurilor agricole ocupate cu obiective de investiții în alte județe, vor crea toate condițiile și vor urmări ca toate lucrările de amenajare să fie terminate, recepționate și predate unităților agricole în acest an.
- Termen: 31.XII.1989
- c) Pentru a evita în viitor diminuarea suprafețelor agricole și arabile prin amplasarea obiectivelor de investiții, se vor respecta cu strictețe prevederile Legii nr. 59/1974 cu privire la fondul funciar, emițându-se avize și aprobări pentru amplasamentele de noi obiective, numai în condițiile când titularii de investiții au lichidat

restanțele din trecut și au recuperat anticipat o suprafață echivalentă cu suprafața solicitată.

Termen: permanent
3. Pentru folosirea cu eficiență maximă a fondului funciar, ridicarea potențialului productiv al solului și cultivarea întregii suprafețe arabile, Ministerul Agriculturii împreună cu comitetele executive ale consiliilor populare, direcțiile generale județene pentru agricultură și unitățile agricole de producție vor acționa cu toată hotărârea pentru aplicarea „Programului privind gospodărirea și conservarea fondului funciar” adoptat la Plenara largită a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodării Apelor din decembrie 1988.

În acest scop se va acționa pentru:

- a) Elaborarea și materializarea pe teren a proiectelor de organizare a teritoriului și introducerea asolamentelor la 1.089 de unități agricole, care nu dispun de asemenea documentații.
- Termen: 31.XII.1989
- b) Aplicarea asistenței tehnice necesare pentru aplicarea întocmai a prevederilor din proiectele de organizare a teritoriului elaborate în perioada 1986-1988, la toate unitățile agricole urmărindu-se în principal:
  - asigurarea stabilității teritoriale a unităților și fermelor componente;
  - stabilirea categoriilor de folosință a terenurilor agricole în funcție de condițiile pedoclimatice și cerințele economico-sociale;
  - introducerea asolamentelor raționale, cu sole de mărime optime, care să asigure condiții corespunzătoare pentru aplicarea unor rotații raționale ale culturilor agricole;
  - aplicarea de tehnologii diferențiate de lucrarea solului în funcție de calitatea acestuia și de cerințele culturilor respective;

- aplicarea lucrărilor pedoameliorative și de prevenire și combatere a eroziunii solului;

- distribuirea uniformă a apei pentru irigația culturilor.

Termen: permanent
c) Îmbunătățirea potențialului productiv al solurilor afectate de unele procese de degradare și aducerea lor la potențialul normal de producție prin efectuarea lucrărilor agropedoameliorative, cum sunt: curățarea terenurilor de reziduuri nocive și impurități; sacrificare, afânare adâncă și subso; corectarea reacției solului prin aplicarea de amendamente calcaroase; fertilizare cu îngrășăminte organice.

Termen: permanent
d) Realizarea programului de prevenire și combatere a eroziunii solului și generalizarea aplicării lucrărilor agrotehnice antierozionale pe toate terenurile în pantă, după modelul Stațiunii Perieni, experimentat în perimetrele etalon din fiecare județ care are terenuri în pantă.

Termen: permanent
e) Cultivarea de toți deținătorii a tuturor suprafețelor agricole pe care le dețin în câmp, localități și incinte proprii, cu respectarea strictă a prevederilor Legii nr. 59/1974 și a indicațiilor conducerii superioare.

Termen: permanent
f) Pentru cunoașterea sistematică a întregului fond funciar al țării se va acționa pentru introducerea și țineră la zi a cadastrului funciar și înscrierea pe deținători în registrul agricol. În acest scop se va efectua măsurarea terenurilor și întocmirea planurilor și registrelor cadastrale conform actelor normative.

Termen: conform programului.

g) Consiliul Național pentru Gospodărirea Unitară a Fondului Funciar împreună cu Biroul Executiv al Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodării Apelor, Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare, consiliile populare județene și al municipiului București și comisiile județene pentru gospodărirea unitară a fondului funciar vor acționa pentru întărirea ordinii și disciplinei în apărarea, conservarea, folosirea și ridicarea potențialului productiv al pământului, executând un control permanent și exigent asupra modului cum se respectă legile țării cu privire la fondul funciar și vor lua măsuri ferme pentru folosirea și gospodărirea rațională a fondului funciar.

Comitetele executive ale consiliilor populare județene și ale municipiului București, direcțiile generale agricole județene și consiliile pentru gospodărirea unitară a fondului funciar vor analiza trimestrial modul de îndeplinire a sarcinilor cu privire la creșterea suprafețelor agricole și arabile și buna gospodărire a fondului funciar.

Termen: permanent
Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Cancelarie, dos. nr. 35/1989

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

România cere membrilor Pactului de la Varșovia să ia măsuri împotriva „atitudinii ostile” a Ungariei

(Urmare din pag. 1)

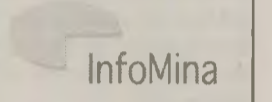
În ciuda măsurilor severe de control de la frontiera dintre cele două țări, zeci de mii de refugiați de etnie maghiară, germană și română reușesc să treacă granița și să beneficieze de protecția statului maghiar. Cei care nu aparțin minorității maghiare își continuă drumul spre țări occidentale, unde cer azil.

Solicitarea părții române pare a fi condamnată la eșec, deși este posibil ca unele regimuri socialiste, afectate la rândul lor de politica maghiară, să se alăture acestei inițiative. Ținând cont de scăderea prestigiului lui Ceaușescu, în special la Moscova, Varșovia, Budapesta și Sofia, ca România este posibil să se alieze doar RDG și, poate, Cehoslovacia.

Înainte să se cunoască inițiativa română, în Germania de Vest se știa că paznicii de frontieră maghiari au facilitat fuga în Iugoslavia și apoi spre Occident a unei familii din Germania de Est care fusese prinsă în timp ce trecea în mod ilegal

granița. O patrulă de noapte a descoperit trei adulți și un copil, neluând nici o măsură împotriva lor. Fugarii au adresat o scrisoare șefului de stat maghiar, Bruno Straub, în care își exprimau recunoștința față de gestul soldaților. Această întâmplare împreună cu inițiativa de demontare a sârmelor ghimpate de pe frontiera Ungariei cu Austria și întreaga poziție incomodă a maghiarilor față de Berlinul de Est ar putea face ca RDG să se alieze cu România.

Aceste două state sunt cele care se opun cel mai ferm politicilor reformiste venite din partea URSS. De curând, Berlinul de Est l-a primit în vizită oficială pe presedintele Ceaușescu cu aprecieri hiperbolice, în timp ce în alte capitale ale Europei de Est acesta este criticat în mod deschis atât de presa independentă, cât și de cea oficială.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Dijmuitoari ai avutului obștesc

Cooperatorii din Satu Nou (Consiliul unic agroindustrial Mircea Vodă) și-au pus nădejdi mari în prima coasă de lucernă. Cultura bine îngrijită din timp, ca și acum, în aceste zile, promite o producție bună. Dar, iată, în ciuda acestor eforturi, o parte din prima recoltă, ce urmează să fie strânsă nu peste mult timp, nu va mai ajunge în ferme zootehnice...

Cu foarfeci de tuns gard viu, cu seceri și coase în miniatură ori cu cuțite lungi, câțiva indivizi lipsiți de scrupule și de elementar simț civic intră uneori în lanurile de lucernă ale unităților agricole, ca în propria grădină. Echipați cu genți, sacose și chiar cu saci (cum am văzut ieri, din trenul cursă de persoane 8.341, în sala cu lucernă a Stațiunii de cercetări pentru creșterea ovinelor și caprinelor Palas), acești oameni confundă voit avutul obștesc cu proprietatea personală, distrugând o parte din viitoarea recoltă.

În aceeași zi, Dumitru Paraschiv, un tânăr la 27 de ani, a fost surprins în flagrant pe sola cultivată cu lucernă, în marginea localității Satu Nou. „Am venit să-mi văd părinții - zice. Aici, în Satu Nou m-am născut și am crescut... Pe la ora 10 am plecat spre Medgidia, unde locuiesc și lucrăm. Sunt lăcătuș mecanic la Întreprinderea mecanică de utilaj Medgidia, secția 53, atelierul montaj-prese... Am coborât de pe bicicletă și am intrat în lucernieră. N-am apucat să strâng decât câteva kilograme...”

O cantitate mică, neglijabilă, veți spune. Dar nu-i așa. Peste două săptămâni, de pe aceeași suprafață de câțiva metri pătrați, acum dezgolită, se obține o cantitate de masă verde mai mare de 5-6 ori. Dumitru Paraschiv nu a gândit însă la fel. Nici alții ca el nu vor să gândească. „Imi pare rău... Regret mult ceea ce am făcut...”. Cuvintele de căință tardivă, abia slabite de tânărul Dumitru Paraschiv, sunt ascultate și de maistrul Ion Stoian, șeful schimbului de lucru în care D.P. trebuia să fie de mult prezent la lucru, și de ing. Dumitru Mirițoiu, directorul întreprinderii mecanice de utilaj Medgidia.

La locul de muncă - spune maistrul Ion Stoian - băiatul acesta părea un muncitor harnic, liniștit și gospodar. Nu credeam că poate să facă o asemenea faptă... „Tot astfel îl cunosc și locuitorii din Satu Nou, unde părinții săi, Aneta și Gheorghe Paraschiv - remarca tovarășul Daniel Aldea, primarul comunei Mircea Vodă - oameni în puterea vârstei, respectați și stimați în întreaga obște, încă mai merg la munca câmpului, în ferma vegetală nr. 1...”

Când a aflat de cele întâmplate, cu lacrimi în ochi, tatăl său abia mai putea spune: „Nici nu-mi vine să cred!”.

Recunoscându-și vina de netașgăduit, Dumitru Paraschiv a semnat, la sediul Cooperativei agricole de producție Satu Nou, contractul angajamentului nr. 90. Prin care se obligă să întrețină, în mod exemplar, de la semănare și până la strângerea recoltei, în acord global, anul acesta, culturile pe un hectar cu soia și de pe un hectar cu porumb.

Aseară, ora 18, în pauza de masă, oamenii muncii din atelierul montaj-prese, de la Întreprinderea mecanică de utilaj Medgidia, au dezbătut cazul tânărului Dumitru Paraschiv, exprimându-și deschis totalul dezacon față de atitudinea sa, ce a pătat prestigiul întregului colectiv de muncă.

Gh. CONSTANTINESCU
Dobrogea nouă, jud. Constanța,
nr. 12.608 din 1989

„Zona în care locuiesc și-a schimbat în ultimii ani complet înfățișarea devenind un cartier modern în toată puterea cuvântului; arhitectonica noilor blocuri încântă privirea, dă tonic sentiment al mândriei că și acest perimetru este recordat marilor prefaceri urbanistice ale Capitalei - ne scria Gică Gheorghe din Str. Baltagului, unde locuiesc și lucrăm. Sunt lăcătuș mecanic la Întreprinderea mecanică de utilaj Medgidia, secția 53, atelierul montaj-prese... Am coborât de pe bicicletă și am intrat în lucernieră. N-am apucat să strâng decât câteva kilograme...”

O cantitate mică, neglijabilă, veți spune. Dar nu-i așa. Peste două săptămâni, de pe aceeași suprafață de câțiva metri pătrați, acum dezgolită, se obține o cantitate de masă verde mai mare de 5-6 ori. Dumitru Paraschiv nu a gândit însă la fel. Nici alții ca el nu vor să gândească. „Imi pare rău... Regret mult ceea ce am făcut...”. Cuvintele de căință tardivă, abia slabite de tânărul Dumitru Paraschiv, sunt ascultate și de maistrul Ion Stoian, șeful schimbului de lucru în care D.P. trebuia să fie de mult prezent la lucru, și de ing. Dumitru Mirițoiu, directorul întreprinderii mecanice de utilaj Medgidia.

La locul de muncă - spune maistrul Ion Stoian - băiatul acesta părea un muncitor harnic, liniștit și gospodar. Nu credeam că poate să facă o asemenea faptă... „Tot astfel îl cunosc și locuitorii din Satu Nou, unde părinții săi, Aneta și Gheorghe Paraschiv - remarca tovarășul Daniel Aldea, primarul comunei Mircea Vodă - oameni în puterea vârstei, respectați și stimați în întreaga obște, încă mai merg la munca câmpului, în ferma vegetală nr. 1...”

Când a aflat de cele întâmplate, cu lacrimi în ochi, tatăl său abia mai putea spune: „Nici nu-mi vine să cred!”.

Eugen EFTIMIU
Informația Bucurestii,
nr. 11.006 din 1989

vremea

Vremea a fost caldă, dar în general instabilă. Cerul a fost variabil, mai mult noros. Au căzut ploaie, în deosebi cu caracter de aversă, însoțite de descărcări electrice în regiunile nordice, vestice și centrale și, pe arii mai restrânse, în restul teritoriului. Izolat a căzut grindină, iar cantitățile de apă au depășit 15 l/mp în nord-vestul țării. Vântul a prezentat unele intensificări de scurtă durată, cu viteze de până la 55 km/oră, mai ales în regiunile vestice și nord-estice ale țării, cât și la munte. Temperatura maximă s-a situat între 18 și 25 de grade în vestul,

nordul și centrul țării și între 24 și 32 de grade în rest. Minima din cursul nopții s-a situat, în general, între 8 și 18 grade. Noaptea și dimineața, pe alocuri în zonele vestice și centrale, cât și în zona de munte, s-a produs ceață. La București, vremea a fost caldă și în general instabilă, cerul temporar noros. S-au creat condiții favorabile ploii sub formă de aversă și descărcărilor electrice. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a fost în scădere ușoară: maximă s-a situat în jurul valorii de 29 de grade, iar minima între 14 și 16 grade.

RADIOGRAFII CULINARE

Oaspeții se tratau cu vișinată

Bătea vântul sau nu prin frigider și cămări, n-avea a face, căci oaspeții ce treceau pragul inghesuitelor apartamente de la bloc se așteptau la o tratație. Cei mai trecuți prin viața obișnuiau să spună că, indiferent de cât de pricosisit era cineva, pe masă tot se așezau cele mai bune bucate. Chit că răbdau după aceea de foame. În special în localitățile mici din provincie, regula aceasta era de-a dreptul lege. La pregătirile pentru oaspeții ce puteau sosi pe nepusă masă nu se terminau niciodată. Carne, cumpărată de la o „cunoștință” amabilă de la Alimentară, era depozitată în congelatoare, aproape de dimensiunea unor frigider, ce tronau, în lipsă de spațiu, nu în bucătări, ci de-a dreptul în sufragerie, pe hol, pe balcon sau, mai rar, în dormitor. Obținerea congelatoarelor era un proces lung și bine elaborat. Mai întâi te înscriai pe listă, la „respon-

sabilul cu listă” (un cetățean vigilent care avea grijă ca nimeni să nu încalce dreptul celui la achiziționarea unui congelator decent), apoi soseai cu noaptea în cap la ieșirea din spate a magazinului și așteptai să vezi dacă a sosit ziua în care căminul tău se va îmbogăți cu una bucată congelator zgomotos și avid de energie electrică (pe atunci nu prea avea nimeni remușcări). Dacă nu, speranțele se raportau pentru săptămâna viitoare. Oricum, înainteseși câteva poziții pe listă. Când, în sfârșit, înhătași congelatorul, ărai în al nouălea cer. Ce mai conta că avea o zgăriețură în lateral sau că raftul se bloca frecvent. Era pregătit să-l îndopi cu tot ceea ce îți lipsea mai mult: carnea.

Odată rezolvată această problemă, urma asigurarea proviziilor din cămară. Adică un sac sau doi de cartofi, unul de ceapă, legume în funcție

de sezon și, obligatoriu, pentru gospodarii pricepuți, o damigeană mare, de sticlă, înfășurată în rafie sau într-o împletitură de nuiele, plină cu... vișinată. Plăcută atât de domni cât și de doamne, dezlega limbile și aducea bunădispoziție. Mai întâi se turna din damigeană într-o sticlă de un litru sau ceva mai mică, pentru ca mai apoi să fie servit fiecare oaspete în pahăruțe din cristal gree. Vișinata se gusta înainte de masă sau după masă, când era vremea prăjiturilor de casă.

Dar, înainte de vișinată, era primul drum la piață. Se alegeau vișinile mari, cărnoase și se țarguia pretul. Țărani se vălau că au o viață grea și au muncit mult, tu o țineai pe-a ta că sunt prea scumpe, prea mici sau insuficient de dulci. De obicei, cel mai încâpățânat câștiga tranzația. În damigeană se așezau straturi-straturi de vișine

(cam 5 kilograme alese pe sprânceană), iar între ele zahăr (două kilograme obținute în schimbul ciorapilor sau al săpunurilor de import). Ultimul strat trebuia să fie de zahăr. Se lega la gură cu tifon (din acela în care se pune brânza la scurs, deasupra unei strecurători de metal) și se lăsa așa, fără a umbla, chiar dacă te rodea curiozitatea. După o lună, se turnau 4 litri de vodcă (se putea pune și țuică, dar în acest caz, vișinata căpăta alt gust). După 2-3 săptămâni era numai bună de îndulcit oaspeții. Vișinele rămase puteau fi folosite pentru pregătirea unui pandispan, tăiat în bucăți mici, cât să ajungă la toată lumea. Asta dacă nu se trezea cineva cu noaptea în cap, necăjit de câte i se întâmplase peste zi, și mânca, în disperare de cauză, toate vișinele. Viața era așa de grea...

Simona CHIRIAC

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Caut femeie externă pentru îngrijire copil sub 1 an, în zona Domenii. Centrala Industriei Confeecțiilor București încadrează urgent economiști și planificatori cu studii superioare, cu experiență în activitatea de investiții, în condițiile prevăzute de Legea 12/1971.

Întreprinderea de stat Decorativa, cu sediul în Strada Latină, numărul 8, Sector 2, încadrează conform Legii 12/1971 următorul personal: arhitect, tâmplari, topitori, sofer.

Cautăm femeie îngrijire copil 1 an și jumătate, internă sau externă. Așteptăm provincia.

Caut femeie serioasă pentru curățenie în casă, zona Dionisie Lupu.

VĂNZĂRI

Vând sufragerie excepțională din panou, furnir negru, covoraie oltenesești și Caramanui, rochie albă Coty deosebită, scurtă două fete 42-44.

Vând BMW model 2002, culoare argintie, an fabricație 1976.

Vând set semeringuri pentru supape Lada, originală.

Vând piese bicicletă semicurse, piese bicicletă curse, calorifer electric.

Vând Yamaha PSS 270, claviatură polifonică sigilată.

Vând apartament trei camere, vilă, central, termoficare, liber sau prin schimb cu apartament de două camere, chirie sau proprietate.

Vând Volvo 1425, stare bună, la preț convenabil. Aștept provincia.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr frigider mare sau mijlociu, absolut nou.

tv 15 mai 1989

19:00 Telegazeta

19:25 Ctitorii ale Epocii de Aur. O nouă stea în salba de lumini. Redactor Lucia Postelnicu

19:45 Știința pentru toți

Cercetări fundamentale. Fibre optice. Transmiterea informației în lumea vie. Biotehnologii. „Cimentul” biologic. Telecomunicațiile viitorului. Redactor Eugen Roibu

20:10 Industria - programe prioritare. Realizarea exemplară a planului la toți indicatorii prin mai buna folosire a capacităților de producție

Redactor Alexandru Popescu

20:30 Tezaur folcloric. Din culegerile lui Anton Pann. Cântecul muntelui cu lucreția Ciobanu, Elena Merișoreanu și Pușa Poenaru. Redactor Marioara Murărescu

21:00 Programul de organizare și modernizare a localităților țării. Pe coordonatele urbanizării

21:20 Din lumea capitalului. Documentar. Redactor Florin Mitu

21:35 Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!

21:50 Telegazeta

22:00 Închiderea programului

amintiri

Industria confecțiilor, dezvoltată în epocă, era reprezentată și de Fabrica din Scorțnicești

Simplex

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Revista Rebus nr. 19/1989

ORIZONTAL: 1) Materie primă pentru puști. 2) Certificate de naștere (sg.) - Formă de colaborare. 3) Măsură de înalt nivel luată la fața locului - Local cu program special. 4) Transferat în câmpul muncii - Cută în talie! 5) Au o groază de răspunderi (fem.) - Operație pe scoartă. 6) Ne indică vechimea pe aceste meleaguri - Are un nod la capăt. 7) Rezultat bun la întrecere. 8) Primul în clasă - Indicatoare de nivel. 9) O femeie... și jumătate - Lemn decojit! 10) Trio liric. VERTICAL: 1) Calitate obișnuită de bere (masc.) - Talaș de esență tare. 2) Tăria unei case de piatră - Unitate de galanterie. 3) Poartă veste la țară (pl.) - Intrate în vestibilul! 4) Îmbrăcămintă de piele - Inexistent pe lună. 5) Rezultate după ploaie - Înseninat cu floarea de crin. 6) Se înmănează personal (masc., pl.) - Scurte de in (masc.). 7) Un fapt în sine! - Prins în labe în felul său. 8) Lucrător cu roaba - Contribuție... la îndeplinirea datoriei (pl.). 9) Un fel de a umbla brambura. 10) Dus la război.